

Scenarioanalyse bestuurskracht

Lokaal bestuur Lennik

28/09/2023

Inhoud van het rapport

**Individuele
bestuurskracht**

**Samenwerkingsvorm 1:
Fusie van gemeenten**

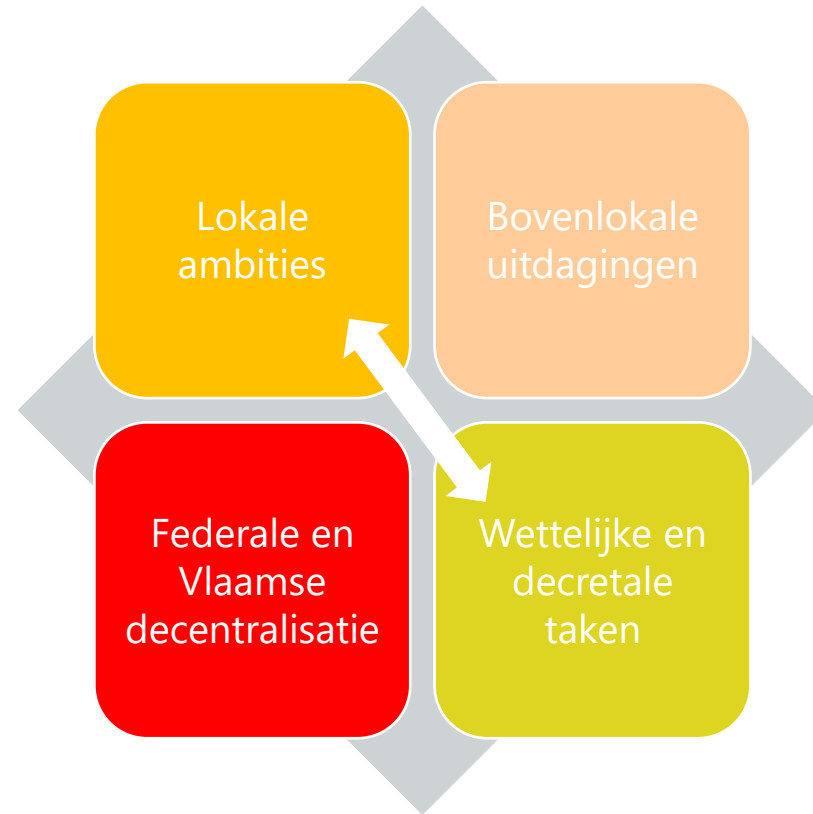
**Samenwerkingsvorm 2:
Intensieve
intergemeentelijke
samenwerking**

Over “bestuurskracht”

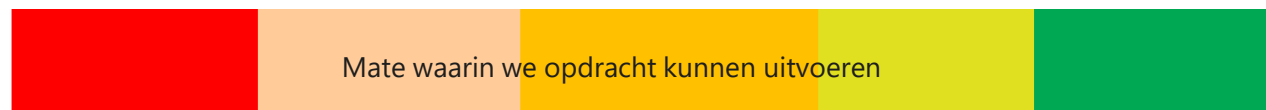
- › Bestuurskracht kan omschreven worden als “**vermogen of de ambtelijke, strategische, operationele en financiële capaciteit om als bestuur de gewenste maatschappelijke ontwikkelingen en bijhorende effecten te realiseren en om de dienstverlening en taken goed uit te voeren**”.
- › Bestuurskracht is zodoende de verhouding tussen capaciteit en opdracht. De vraag die zich stelt is:
 - › *“Beschikken we over voldoende capaciteit om de opdrachten/uitdagingen die op ons af komen het hoofd te bieden vandaag maar ook in de toekomst?”*

$$\textit{Bestuurskracht} = \frac{\textit{Capaciteit}}{\textit{Opdracht}}$$

Het vermogen tot realiseren van de opdracht staat in Lennik onder druk...

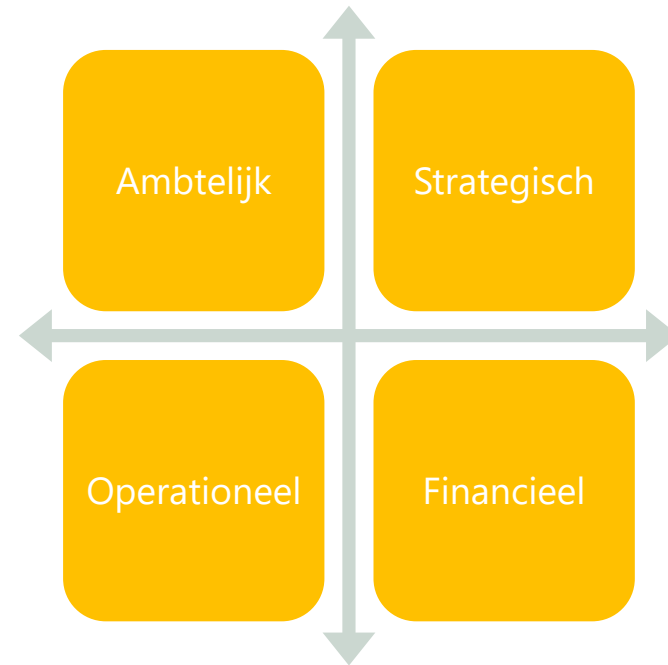
Lokaal bestuur Lennik kan de wettelijke en decretale taken nog realiseren maar dit impacteert de realisatie van lokale beleidsambities en noden (spanningsveld tussen beiden waarin vaak keuzes moeten gemaakt worden). Bovenlokale uitdagingen het hoofd bieden wordt steeds moeilijker. De organisatie beschikt bovendien niet over voldoende capaciteit om verdere decentralisatie van taken op te vangen.

We kunnen de opdracht onvoldoende uitvoeren

We kunnen opdracht voldoende uitvoeren

De capaciteit nodig voor realiseren van de opdracht staat in Lennik onder druk...

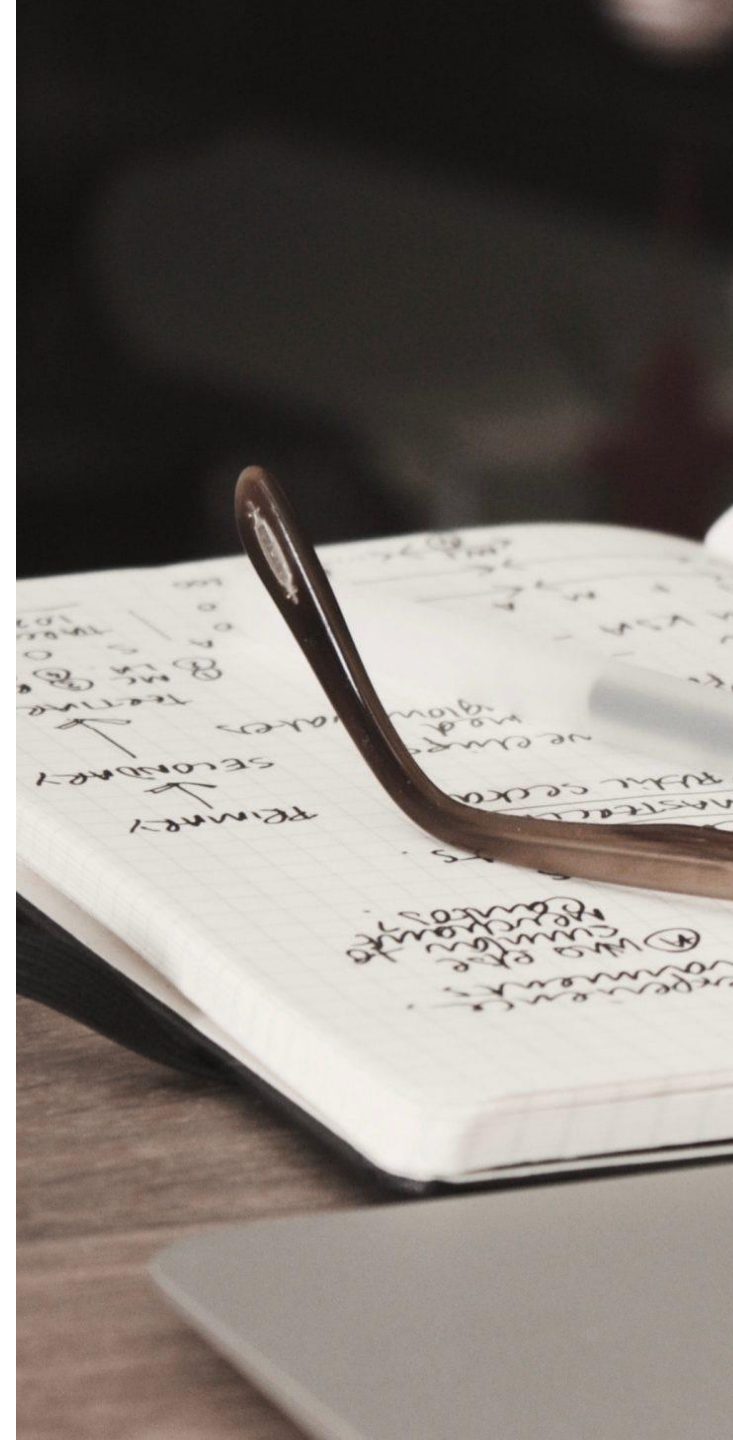

De ambtelijke en operationele capaciteit van Lennik ligt vandaag hoger in vergelijking met veel andere besturen die opereren op een vergelijkbare schaal. Niettemin staan deze in ruimer perspectief ook in Lennik onder druk en impacteren ze samen met de druk op de financiële capaciteit de ambtelijke capaciteit en uitvoering van de 4-ledige opdracht.

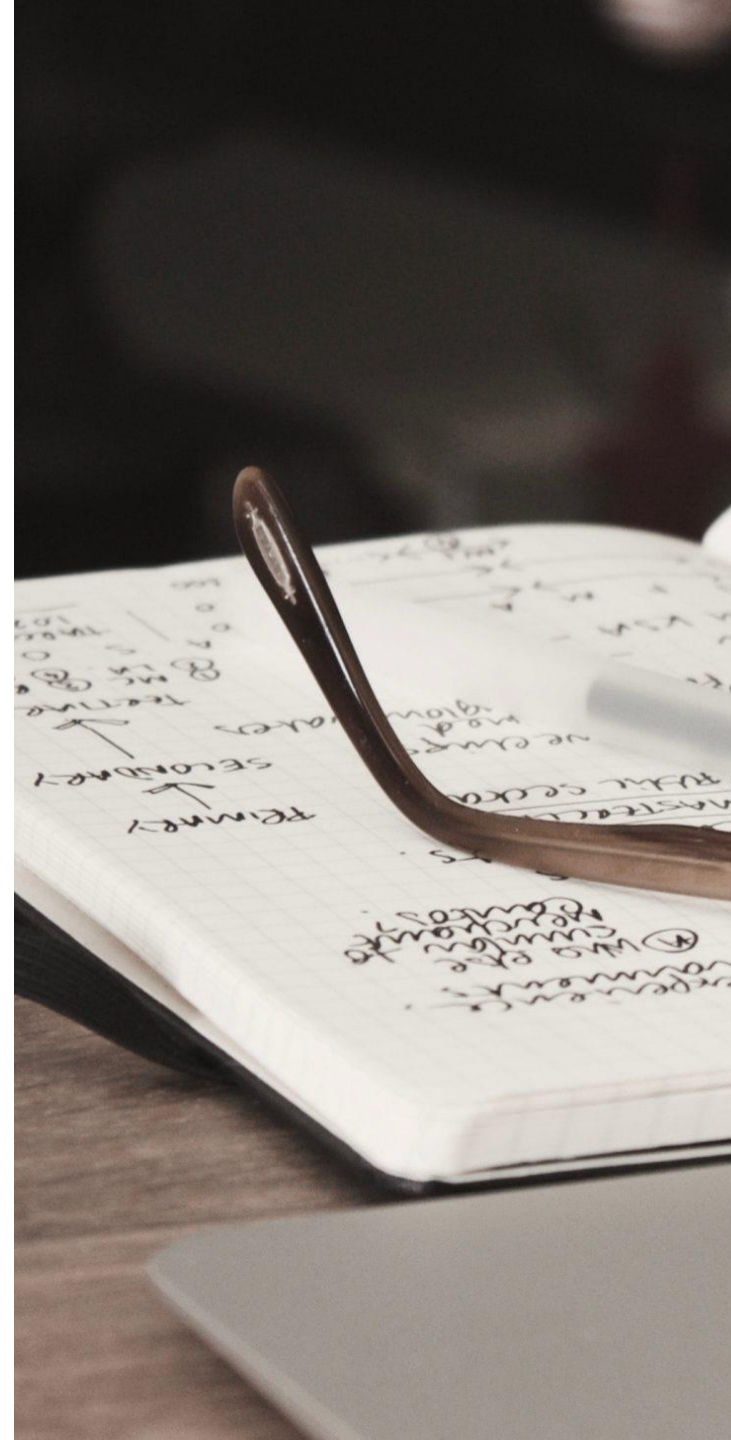
Conclusie: is Lennik bestuurskrachtig?

- Globaal merken we dat de ambtelijke en operationele capaciteit van Lennik vandaag hoger ligt in vergelijking met veel andere besturen die opereren op een vergelijkbare schaal (10.000 inwoners). De organisatie slaagt er in de wettelijke en decretale taken te realiseren maar moet daarvoor continue keuzes maken waardoor lokale beleidsambities, noden en projecten soms met vertraging of niet worden aangepakt. De organisatie detecteert een toenemende druk op de operationele, financiële en ambtelijke capaciteit waardoor de strategische capaciteit onder druk komt te staan. Hoewel de organisatie op vlak van professionalisering, personeelsbezetting en competenties de afgelopen jaren stappen heeft gezet, merken we dat er vandaag een continu spanningsveld bestaat tussen het realiseren van beleidsambities – personeelsinzet - financiële middelen en operationele werking en optimalisatie.
- De alsmaar toenemende opdracht (lokaal beleid, bovenlokaal beleid, decentralisatie, complexere wettelijke en decretale taken) doet ons vermoeden dat de organisatie steeds meer tegen haar limieten aan zal lopen en op middellange tot lange termijn onvoldoende bestuurskrachtig zal zijn.
- In een landschap van toenemende schaalvergroting zal het bovendien moeilijker worden om als klein lokaal bestuur financiële middelen binnen te rijden, personeel aan te trekken, innovatief en proactief te handelen en dienstverlening kwalitatief aan te bieden. Het wegen op beslissingen in bovenlokale structuren en samenwerkingsverbanden zal moeilijker/complexer worden.

Conclusie: is Lennik bestuurskrachtig?

- De organisatie slaagt er vandaag in te overleven dankzij een sterk flexibele organisatie met flexibele medewerkers die vaak een verruimde taakstelling opnemen waarbij de (verhoogde) druk op de medewerkers echter niet duurzaam en houdbaar is. Het spanningsveld tussen opdracht en capaciteit zal enkel verder stijgen, waardoor Lennik als organisatie steeds meer tegen de grenzen van de eigen bestuurskracht zal aanlopen.
- **Schaalvergroting (door structurele) bovenlokale samenwerking of een fusiescenario** dringt zich op middellange termijn op om de toekomstige bestuurskracht van Lennik te verhogen en de verhoogde opdracht het hoofd te blijven bieden.

Inhoud van het rapport

Individuele
bestuurskracht

**Samenwerkingsvorm 1:
Fusie van gemeenten**

Samenwerkingsvorm 2:
Intensieve
intergemeentelijke
samenwerking

Scenario's voor de toekomst

- › Om de bestuurskracht te Lennik te versterken zien we volgende mogelijke samenwerkingsvormen:
 - › **Samenwerkingsvorm 1: Fusie van lokale besturen**
 - › Het bundelen van alle ambtelijke en bestuurlijke capaciteit en daaraan gerelateerde bedrijfsvoeringsmiddelen van twee of meerdere gemeenten die aan elkaar grenzen
 - › **Samenwerkingsvorm 2: Intergemeentelijke samenwerking**
 - › Een samenwerking op vrijwillige basis tussen twee of meer gemeenten met het oog op het realiseren van gemeenschappelijke doelstellingen van twee of meer gemeenten

Samenwerkingsvormen

Samenwerkingsvorm 1: fusie van lokale besturen

- › Bij een **fusie** betekent bundelen we de **ambtelijke en bestuurlijke capaciteit** waarbij de oorspronkelijke gemeenten worden opgeheven en twee of meer aangrenzende gemeenten samen één nieuwe gemeente vormen met:
 - › Eén gemeenteraad
 - › Eén College van Burgemeester en Schepenen
 - › Eén Raad voor Maatschappelijk Welzijn
 - › Een eengemaakte administratie (één Managementteam en samenvoeging van de administratieve diensten)

Samenwerkingsvorm 1: fusie van lokale besturen

Voordelen fusie

- » Versterking van de capaciteiten van bestuurskracht
- » Duidelijkheid in eenheid van visie en aansturing (aansturing door 1 CBS/vast bureau, 1 gemeenteraad/raad voor maatschappelijk welzijn, 1 managementteam en decretale graden (niet-geval bij samenwerking)
- » Eén organisatiestructuur zonder afstemmingsverliezen
- » Delen van infrastructuur en voorzieningen
- » Schaalvoordelen in aankopen en door centraliseren & uitbreiden van dienstverlening
- » Grotere impact en stem in samenwerkingsverbanden door grotere schaal van het fusiebestuur
- » Fusiebonus en financiële baten van de schaalvergroting
- » Een fusie vraagt professionalisering van de verkozen mandatarissen op vlak van kwaliteit en tijdsinvestering (zeker met een uitvoerend mandaat)
- » Verbeteren van de eigen organisatie en dienstverlening en antwoord bieden op het zwaarder wordend takenpakket
- » Verhogen deskundigheid en capaciteit
- » Verhogen continuïteit en back-up (eenmansdiensten)
- » Vermijden van intergemeentelijke 'spillovers'...

Samenwerkingsvorm 1: fusie van lokale besturen

Aandachtspunten fusie

- » Nabijheid: kans op verminderde aanspreekbaarheid, afstand tussen burger en bestuur wordt mogelijk groter
- » Impact op inwoners
 - » Al blijkt uit studies dat inwoners niet steeds wakker liggen van de fusies
- » Impact op het personeel
- » Impact op hulpverleningszone en andere intergemeentelijke samenwerkingen
- » Bestaand lokaal bestuur verdwijnt
- » Politieke haalbaarheid/vergelijkbare politieke samenstelling
- » Mogelijk verlies van cultuur, eigenheid en dynamiek van de bestaande organisatie
- » Fusievraagstuk moet kaderen in breder debat over het takenpakket en de organisatie van lokale besturen
- » Een reorganisatie brengt kosten met zich mee
- » Vrees bij kleine, goed functionerende besturen om de dynamiek te verliezen in een groter geheel

Samenwerkingsvorm 1: fusie van lokale besturen

“De graal van de schaal”

- Fuseren kan de gemeenten bestuurskrachtiger maken omdat de schaal waarop gewerkt wordt, vergroot. Wat is dan die **ideale schaal**? Het antwoord op die vraag is niet zo simpel.
- De ideale schaal wordt vaak gerelateerd aan **oppervlakte (km²) of het inwonersaantal**, of een combinatie van beide. Schaalvergroting maakt een bestuur niet noodzakelijk bestuurskrachtiger, maar het is wél de meest ‘eenvoudige’ parameter. Academics stellen zich ook vragen bij het causale verband tussen schaal en bestuurskracht, want bestuurskracht gaat verder dan louter oppervlakte, inwonersaantal of ambtelijke capaciteit. Het gaat ook over het **aanwenden van die capaciteit op een efficiënte, doelgerichte en transparante manier (“de dingen goed doen”), en over een goede “fit” tussen de wensen en verwachten van de bevolking en de beleidsprioriteiten van het gemeentebestuur (“de goede dingen doen”).** Dé ideale schaal bestaat niet.
- In Vlaanderen wordt vaak verwezen naar een **schaal** van om en bij de **40.000 inwoners** als richtpunt om échte bestuurskrachtverhoging te realiseren. Dit is natuurlijk een arbitraire grens en afhankelijk van de typologie van de gemeenten in kwestie (hoge/lage bevolkingsdichtheid, aantal km² open ruimte). Het geeft echter een indicatie van de grootteorde van lokale besturen waar de Vlaamse Overheid meer en meer naar streeft.
- **De wenselijkheid van potentiële fusiepartners wegen we af aan de hand van volgende afwegingskader (zie volgende pagina)**

Wenselijkheid van een fusie

Een afwegingskader op basis van vier elementen

- › **Emotioneel**
 - › Hoe sterk is de nieuwe gemeente wenselijk op emotioneel vlak?
 - › Is het een grote stap die gezet dient te worden, zijn de burgers, medewerkers elkaar genegen of op elkaar gericht?
- › **Rationeel** (capaciteiten operationeel en ambtelijk)
 - › Hoe gaan we er als organisatie op vooruit? Is het wenselijk voor de organisatie op basis van rationele cijfers?
 - › Welke operationele en/of ambtelijke problemen lossen we er mee op?
- › **Financieel**
 - › Welke financiële (fiscale) kosten en baten zijn er bij het fusiescenario?
- › **Politiek-strategisch** (gedeelde uitdagingen en opdrachten)
 - › Is het politiek-strategisch wenselijk?
 - › Hoe wenselijk is de fusie indien we op langere termijn kijken en kunnen we er de opdrachten/uitdagingen van de toekomst mee aanvatten?

Samenwerkingsvorm 1: fusie van lokale besturen

Ja! Maar met wie?

- Lennik wordt omgeven door 6 gemeenten
- 2 gemeenten > 30.000 inwoners:
 - Dilbeek
 - Sint-Pieters-Leeuw
- 1 gemeente > 15.000 inwoners en < 20.000 inwoners:
 - Ternat
- 3 kleinere gemeenten < 10.000 inwoners:
 - Roosdaal
 - Pepingen
 - Gooik
 - Gooik heeft in voorjaar 2023 de intentie tot fusie met Galmaarden en Herne bekrachtigd

Scenario 1: Fusie Lennik – Dilbeek

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

Indicatoren

Indicator	Lennik	Dilbeek
Belfiuscluster	Landelijke woongemeente met hogere inkomens	Gemeente in de stadsrand met economische aantrekkingskracht en toenemend aantal jongeren
Inwoners: aantal	9.312	44.095
<u>Inwoners: aantal samen</u>	<u>53.407</u>	
Personeel: aantal koppen/VTE	110 of 78	511 of 417,3
<u>Personeel: aantal koppen/VTE samen</u>	<u>621 koppen of 495,3 VTE</u>	
Grondgebied: in km²	31,12 km ²	41,18 km ²
<u>Grondgebied: in km² samen</u>	<u>72,3 km²</u>	

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

Indicatoren

Indicator	Lennik	Dilbeek
Inwoners	9.312	44.095
Niet-Belgische huidige nationaliteit (tov inwoners)	5,8%	11,1%
Uitrustingsgraad	Goed uitgerust	Zeer goed uitgerust
Groene druk	35,9%	42,7%
Grijze druk	40,3%	36,9%
Oppervlakte (in km ²)	31,12	41,18
Bevolkingsdichtheid (per km ²)	300	1.063
APB-tarief 2022	8,5%	6,9%
OOV-tarief 2022	708	740
Gemiddeld inkomen (euro)	24.999	22.888
Werkzaamheidsgraad (werkenden tov beroepsactieve leeftijd)	79,2%	76,0%
Leefloners per 1.000 inwoners (‰)	3,78	3,13
Personen met verhoogde tegemoetkoming (tov personen in ziekteverzekering)	10,6	11,4

Bron: Provincie in Cijfers

Indicator	Lennik	Dilbeek
Rioleringsgraad	68,0%	94,4%
Zuiveringsgraad	56,9%	93,5%
Open ruimte tov totale oppervlakte	74%	47,1%
Verharding t.o.v. totale oppervlakte	10,2%	23,5%
Investeringsuitgaven/EO	25,33%	22,17%
Investeringsuitgaven per capita	382	328
Financiële schulden per capita	1.250	534
Totaal personeelsleden in aantal koppen	110	511
Personeel in VTE (per 1.000 inw)	11,84	11,59
Gemeenteraad meerderheid	Lijst Burgemeester + CD&V + Groen	N-VA LvBurgemeester + LVBurger Open VLD
Politiezone	Pajottenland	Dilbeek
Hulpverleningszone	Vlaams-Brabant West	Vlaams-Brabant West

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

› Ruimtelijk-maatschappelijk

- › Dilbeek wordt volgens de Belfiuscluster omschreven als gemeente in de stadsrand met economische aantrekking en toenemend aantal jongeren. Dilbeek bestaat uit 6 deelgemeenten: Dilbeek, Groot-Bijgaarden, Itterbeek, Schepdaal, Sint-Martens-Bodegem, Sint-Ulriks-Kapelle. Het grenst met verstedelijkte wijken aan Brussel hoofdstad en kent in het Westen-Zuid-Westen een eerder landelijk karakter met kernen en lintbebouwing. De bevolkingsdichtheid is hoog, 1.075,49 inwoners per km². De open ruimte tov totale oppervlakte is zeer laag, 47% (dit is het laagst ivgm omliggende besturen van Lennik).
- › De economische aantrekking van Dilbeek is een gevolg van de aanwezigheid van industrie en de gunstige ligging qua mobiliteitsverbindingen. In het noordoosten van de gemeente, deelgemeente Groot-Bijgaarden, treft men een grootschalig concentratiegebied van bedrijvigheid in aansluiting bij de verkeerswisselaar E40-R0. De andere zijde van Dilbeek typeert zich door groene ruimte, akkers en weiden en sluit aan op het Pajottenland en de typologie van Lennik.
- › Dilbeek behoort tot de gemeenten in de grootstedelijke rand rond Brussel en is onderhevig aan de grootstedelijke invloeden en maatschappelijke problematieken. Dilbeek kent een toenemend aantal jongeren. De groene druk in Dilbeek is hoger dan Lennik, de grijze druk lager. De mediaanprijs van een woning ligt op € 386.000 dit is na Lennik het hoogst in de omliggende gemeenten van Lennik. Het aantal inwoners met niet Belgische nationaliteit ligt op 11,1% dit is nagenoeg dubbel zo hoog als te Lennik. Het gemiddeld inkomen van de inwoner van Dilbeek ligt lager dan te Lennik maar boven het Vlaamse gemiddelde. De kansarmoede index ligt in Dilbeek het hoogst t.a.v. de gemeenten rond Lennik. Gelet op de grootorde van de gemeente en ligging komt het bestuur in contact met complexere problematieken die grotere steden impacteren.
- › Bij een fusie van Lennik en Dilbeek zou het fusiebestuur een relatief groot bestuur worden op vlak van inwonersaantal en oppervlakte. Qua inwonersaantal de 13^e grootste gemeente in Vlaanderen (waarvan 10 centrumsteden) en qua oppervlaktegrootte het 50^e grootste bestuur.

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

› Dienstverlening

- › Qua dienstverlening kunnen er mogelijk de grootste stappen vooruit gezet worden door deze schaalvergroting. Dilbeek is de enige bij Lennik aansluitende gemeente die een hogere uitrustingsgraad kent en wordt omschreven als '**zeer goed uitgeruste gemeente**'.
- › De dienstverlening van Lennik kan worden uitgebreid door deze fusie (vb. beschikbaarheid en betaalbaarheid voorzieningen ook voor inwoners van Lennik).
- › Mogelijke versterkingen/complementariteit t.a.v. Lennik vinden we in aanwezigheid van:
 - › Ruim aanbod aan sportinfrastructuur & de aanwezigheid van een zwembad
 - › Cultuur: een cultureel centrum, CC Westrand, met regionale functie
 - › Industrie meerdere bedrijventerreinen in Dilbeek gelegen rondom het knooppunt Groot-Bijgaarden van de E40. De grootste industriezone Gosset van de gemeente beslaat zo'n 51 ha. Daarnaast is er nog de zone Maalbeek (27ha) en de zone Noordkustlaan (18ha)
 - › Hoog aanbod aan voorzieningen ouderenzorg (LDC, DVC, WZC, CVK, AW, etc)
 - › ...
- › Risico's:
 - › Uitdagingen te Dilbeek op vlak van wegen, fietspaden, voetpaden
 - › Grootstedelijke problematieken die Dilbeek impacteren
 - › Problematiek van verfransing en internationalisering
 - › ...

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

› Rationeel ambtelijke en operationele capaciteit

- › Bij de fusie van een grotere stad met een kleinere gemeente ontstaan vaak versterkingen op vlak van ambtelijke capaciteit:
 - › Meer personeelsmiddelen en grotere expertise;
 - › Meer mogelijkheden voor interne personeelsmobiliteit;
 - › Grotere slagkracht om medewerkers met managementvaardigheden of specifieke specialisaties aan te trekken;
 - › Ambtelijk kan een fusie zorgen voor meer deskundigheid en expertise en meer slagkracht naar externen toe. De continuïteit zou in principe voor alle dienstverlening en uitvoering van taken gegarandeerd zijn.
- › Er is een potentieel voordeel van interne professionalisering die we vaak terugvinden bij grotere besturen. Door het delen van systemen en middelen kunnen er winsten geboekt worden op vlak van continuïteit, aankopen, software investeringen op grotere schaal, de beslissingscyclus, projectmatig werken, etc...de interne professionaliseringsgraad ligt vaak hoger bij grotere besturen hetgeen een positief effect kan hebben.
- › Een fusie met dit type bestuur zal mogelijk een impact hebben op de bestaande werking en organisatiecultuur, vandaag een sterkte voor Lennik. Als kleinere speler in een fusieverhaal zal mogelijk niet gegarandeerd kunnen worden dat Lennik de eigenheid en identiteit zal kunnen behouden (vaak domineert de grootste partner). We merken ook op dat het organisatiemodel van Dilbeek is opgebouwd aan de hand van andere organisatieprincipes (InnovatieveArbeidsOrganisatie) dan Lennik. Ook dit zal een impact hebben op Lennik in geval een fusie.

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

› Emotioneel

- › Het betreft een fusie van een grotere stad met relatief kleine gemeente. De eigenheid van Lennik kan in deze fusie verdwijnen en Lennik zal mogelijk een meer landelijk onderdeel worden van de grotere stad.
- › Beide besturen kennen elkaar en werken reeds samen in een aantal samenwerkingsverbanden zoals Intradura, Haviland, Eerstelijnszone Pajottenland, woonmaatschappij, Brandweer Zone Vlaams-Brabant West, Halle-Vilvoorde-midden, cultuurregio, etc. Opgelet: op vlak van politiezone maakt Dilbeek deel uit van de zone Dilbeek. Dilbeek behoort ook tot een ander kieskanton en een andere watermaatschappij TMVW.
- › De pendelstromen tussen Lennik en Dilbeek zijn hoog. De economische pendelstromen tonen aan dat Dilbeek op de 4^e plaats staat van gemeenten waar mensen uit Lennik naartoe pendelen. Qua inkomende pendelintensiteit staat Dilbeek op de 3^e plaats. Op vlak van inkomende en uitgaande pendelintensiteit voor kleuter en lager onderwijs vormt Dilbeek de voornaamste omliggende gemeente. Voor cultuur trekken inwoners van Lennik regelmatig naar Dilbeek CC Westrand.
- › Dilbeek betreft een grotere stad onderhevig aan grootstedelijke problematieken gelet op de ligging in de rand rond Brussel. Vraag stelt zich of de financiële middelen zullen geïnvesteerd worden in het voormalige Lennik of in andere delen van de 'nieuwe' gemeente.
- › De afstand van de burger ten aanzien van de dienstverlening en politiek zal hoogstwaarschijnlijk groter worden. De eigenheid van de kleinere gemeente dreigt tevens verloren te gaan. De politieke nabijheid tot de burger zal veel moeilijker zijn waardoor in het begin de burger zich moeilijker kan vinden in de nieuwe gemeente (overnamesyndroom).

› Politiek-strategisch

- › Beide besturen kennen ook een andere politieke meerderheid. Dilbeek bestaat uit Nva-Open VLD, Lennik: Lijst van de Burgemeester, CD&V en Groen.
- › Op ogenblik van de studie is er geen wens van Dilbeek om te fuseren. Ingeval fusie kijkt Dilbeek bovendien eerder naar een partner die evenwaardig qua omvang is of zelf een grotere schaal kent.

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

› Financieel

- › **Financiële afhankelijkheid:** Deze indicator gaat na in hoeverre een lokaal bestuur afhankelijk is van algemene overdrachten van een hogere overheid. Het meet de fiscale flexibiliteit en de mate waarin het bestuur afhankelijk is van externe financieringsbronnen. Bij een te lage afhankelijkheid van algemene werkingssubsidies kunnen besturen in tijden van globale crisisperiodes minder terugvallen op de zekerheid van een inkomstenbron die relatief minder conjunctuurgevoelig is dan de meeste andere inkomstenbronnen. Langs de andere kant kan een te hoge afhankelijkheid ook gevaarlijk zijn als de centrale overheid zich genoodzaakt ziet om te snijden in de overdrachten naar aanleiding van een globale recessie. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >15% of <30%. Vergelijkende cijfers: Dilbeek 19,03%. Lennik 23,17%, Vlaams gemiddelde 22,92%.
- › De **ratio exploitatie uitgaven per capita:** Een hoog bedrag aan exploitatie-uitgaven per capita kan erop duiden dat het lokaal bestuur een relatief hoge marge heeft om de exploitatie-uitgaven in te krimpen indien het in financiële moeilijkheden verkeert en dus meer kan terugvallen op besparingen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt > 600. Vergelijkende cijfers: Dilbeek 856, Lennik 898, Vlaams gemiddelde: 996,22.
- › De **ratio investeringsuitgaven/exploitatieontvangsten:** Gemeenten met meer financiële middelen zijn meer in staat om te investeren (vandaar in termen van exploitatieontvangsten). Een laag percentage duidt erop dat een bestuur weinig heeft geïnvesteerd en wellicht belangrijke investeringsnoden (en dus toekomstige uitgaven) kent. Een hoog percentage betekent dat een bestuur in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd en dus, bij financiële moeilijkheden, wellicht wat kan temporiseren inzake nieuwe investeringen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >10%. Deze ratio ligt in Dilbeek op 22,17%. Lennik 25,33%, Vlaams gemiddelde: 17,95%.
- › **Financiële schulden per capita:** 534 Dilbeek, 1250 Lennik, Vlaams gemiddelde 1063,63. Een hoog bedrag kan de financiële vrijheid in de toekomst beperken doordat een groter deel van de inkomsten naar de afbetaling van schulden zal vloeien. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <2000.

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

› Financieel

- › **Terugbetalingstermijn:** 6 Dilbeek, 10 Lennik, 10 Vlaams gemiddelde. De indicator geeft weer hoeveel jaren nodig zouden zijn om de uitstaande lange termijnschulden af te lossen aan het huidige terugbetalingsniveau. Een hoog cijfer duidt op een lange afbetalingstermijn waardoor de handen van het bestuur voor een langere periode gebonden zijn en ze minder financiële ademruimte hebben in perioden van moeilijkheden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <16.
- › **Liquiditeit:** Dilbeek: 0, Lennik: 0, Vlaams gemiddelde 3,01. Een hoge ratio betekent dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de verschuldigde bedragen terug te betalen zonder dat hiervoor extra geleend moet worden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >1.
- › **Autofinancieringsmarge/exploitatieontvangsten:** 11,23% Dilbeek, 9,89% Lennik, 11,32% Vlaams gemiddeld. Indien er sprake is van een laag percentage dan is een lokaal bestuur niet of nauwelijks in staat de leninglasten van periodieke leningen te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >5%.
- › De **APB** ligt in Dilbeek lager. De **OOV** hoger.
- › **73% van schulden** (d.d. eind 2021) zou **overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus** (500 per inwoner)
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na **17 jaar**.

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

› Financieel

- › Fiscale baten en kosten + fusiebonus: zie vorige slide
- › Financieel zien we nog volgende baten:
 - › Minder afhankelijkheid van externe partners (samenwerkingsverbanden, intercommunales, private partners) met potentiële daling van de deelnamevergoedingen, lidgelden en andere uitgaven tot gevolg
 - › Daling van de kosten voor aankopen diensten en goederen door schaalvoordelen en onderhandelingsmarge
 - › **Geen daling** van de **kost** voor **politieke mandaten**
 - › Mogelijke efficiëntiewinsten (financieel of voor betere dienstverlening) door schaalvoordelen op vlak van personeelskosten. In tegenstelling tot de efficiëntiewinsten bij de integratie van gemeente en OCMW kunnen nu objectief wel enkele taken geschrapt worden bij de ondersteunende diensten: één jaarrekening en budget bij de financiële diensten, ééngemaakte RPR en AR voor de personeelsdienst, ...

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

Financiële baten (of kosten) van een fusie

Bron: fusiefiche aangeleverd door ABB

Totale financiële schulden einde 2021	€ 36.667.544,47		Bedrag schuldovername	€ 26.703.500,00	
Totale opbrengst APB (2021)	€ 20.441.527,88	Berekende opbrengst indien laagste % APB	€ 19.588.651,69	Verschil	- € 852.876,19
Totale opbrengst OOV (2021)	€ 18.690.510,04	Berekende opbrengst indien laagste OOV	€ 17.994.053,28	Verschil	- € 696.456,76

- › 73% van schulden (d.d. eind 2021) zou overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus (500 per inwoner).
- › Lennik: APB 8,5%, OOV 708
- › Dilbeek: APB 6,9%, OOV 740
- › Vlaams Gewest gemiddelde: APB 7,18%, OOV 896,86
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 6,9%; OOV 708), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na 17 jaar.

Scenario 1: Fusie van Lennik en Dilbeek

Financiële baten (of kosten) van een fusie

- Maximum toegelaten politieke mandaten: burgemeester + 8 schepenen/voorzitter BCSD + max. 2 extra schepenen (eerste legislatuur na fusie)

	Aantal burgemeesters	Aantal schepenen/vz BCSD	Aantal raadsleden
Vandaag	2	11	56
Na Fusie legislatuur 1	1	10	37
Na Fusie legislatuur 2	1	9	37
Na Fusie legislatuur 3	1	8	37

- Kost politieke mandaten: toename van de kost door fusie omwille van de hogere loonkost van de burgemeester, CBS leden en mandatarissen in een bestuur boven 50.000 inwoners (bovendien 1 CBS-lid en 2 raadsleden meer dan in besturen tot 50.000 inwoners)

	Vershil legislatuur 1 na fusie	Vershil legislatuur 2 na fusie	Vershil legislatuur 3 na fusie
Jaarlijkse toename	€ 245.898,12	€ 155.026,13	€ 64.154,14
Toename per legislatuur	€ 1.475.388,72	€ 930.156,78	€ 384.924,84

Scenario 2: Fusie Lennik – Sint-Pieters- Leeuw

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

Indicator	Lennik	Sint-Pieters-Leeuw
Belfiuscluster	Landelijke woongemeente met hogere inkomens	Gemeente in de stadsrand met economische activiteit en toenemend aantal jongeren
Inwoners: aantal	9.312	35.486
<u>Inwoners: aantal samen</u>	<u>44.737</u>	
Personeel: aantal koppen/VTE	110/78	411/334
<u>Personeel: aantal koppen/VTE samen</u>	<u>521 koppen/412 VTE</u>	
Grondgebied: in km²	31,12 km ²	40,38 km ²
<u>Grondgebied: in km² samen</u>	<u>71,5 km²</u>	

Vergelijking indicatoren Lennik en aangrenzende gemeenten

Indicator	Lennik	Sint-Pieters-Leeuw
Inwoners	9.312	35.486
Niet-Belgische huidige nationaliteit (tov inwoners)	5,8%	16,5%
Uitrustingsgraad	Goed uitgerust	Goed uitgerust
Groene druk	35,9%	44,5%
Grijze druk	40,3%	32,1%
Oppervlakte (in km ²)	31,12	40,38
Bevolkingsdichtheid (per km ²)	300	873
APB-tarief 2022	8,5%	7,4%
OOV-tarief 2022	708	740
Gemiddeld inkomen (euro)	24.999	19.306
Werkzaamheidsgraad (werkenden tov beroepsactieve leeftijd)	79,2%	74,9%
Leefloners per 1.000 inwoners (‰)	3,78	3,97
Personen met verhoogde tegemoetkoming (tov personen in ziekteverzekering)	10,6	13,8

Indicator	Lennik	Sint-Pieters-Leeuw
Rioleringsgraad	68,0%	89,6%
Zuiveringsgraad	56,9%	88,3%
Open ruimte tov totale oppervlakte	74%	63,4%
Verharding tov totale oppervlakte	10,2%	18,8%
Investeringsuitgaven/EO	25,33%	19,70%
Investeringsuitgaven per capita	382	270
Financiële schulden per capita	1.250	794
Totaal personeelsleden in koppen	110	411
Personeel in VTE (per 1.000 inw)	11,81	11,58
Gemeenteraad meerderheid	Lijst Burgemeester + CD&V + Groen	N-VA + CD&V
Politiezone	Pajottenland	Zennevallei
Hulpverleningszone	Vlaams-Brabant West	Vlaams-Brabant West

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

› Ruimtelijk-maatschappelijk

- › Sint-Pieters-Leeuw wordt volgens de Belfiuscluster omschreven als gemeente in de stadsrand met economische aantrekkingskracht en toenemend aantal jongeren (zelfde typologie als Dilbeek). Het kent een hoge bevolkingsdichtheid van 873/inwoners per km². Dit is na Dilbeek het hoogst voor omliggende gemeenten rond Lennik. De open ruimte tov totale oppervlakte is anderzijds relatief hoog (63%). Sint-Pieters-Leeuw telt 5 deelgemeenten (Oudenaken, Ruisbroek, Sint-Laureins-Berchem, Sint-Pieters-Leeuw, Vlezenbeek) en kenmerkt zich door enerzijds bebouwde kernen en verstedelijking versus de meer landelijke deelgemeenten.
- › De economische aantrekkingskracht van Sint-Pieters-Leeuw is een gevolg van de grote aanwezigheid van industrie. De oostelijke en zuidoostelijke zijde van Sint-Pieters-Leeuw betreft industriezone dit langsheen het kanaal Charleroi-Brussel. Naast industrie kent Sint-Pieters-Leeuw meer ketenwinkels ivgm Lennik maar minder horecazaken en kleine winkels per 1.000 inwoners.
- › Sint-Pieters-Leeuw behoort tot de gemeenten in de grootstedelijke rand rond Brussel en is onderhevig aan de grootstedelijke invloed van Brussel en gelet op de grootorde van de gemeente aan complexere problematieken die grotere steden impacteren. Het aantal inwoners met niet Belgische nationaliteit ligt op 16,5%. Het gemiddeld inkomen van de inwoner van Sint-Pieters-Leeuw ligt opmerkelijk lager dan te Lennik. Ook de indicatoren inzake werkzaamheidsgraad, aantal leefloners, werkzoekendengraad, etc kleuren minder positief. De groene druk in Sint-Pieters-Leeuw is hoger dan Lennik, de grijze druk lager. Demografisch en socio-economisch sluit Sint-Pieters-Leeuw minder aan bij Lennik.
- › Dit fusiebestuur zou qua inwonersaantal de 18ste grootste gemeente zijn in Vlaanderen en qua oppervlaktegrootte even groot als het nieuwe fusiebestuur Kruisem. 50 besturen zijn groter in oppervlakte.
- › Ruimtelijke wordt de staat van voetpaden, fietspaden en wegen positief gescoord. De tevredenheid over culturele voorzieningen en activiteiten is eerder laag. De gemeente beschikt over een aantal culturele zalen maar deze zijn vaak gedateerd en beperkt in capaciteit.

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

› Dienstverlening

- › Qua dienstverlening kunnen er stappen vooruit gezet worden door deze schaalvergroting. Sint-Pieters-Leeuw wordt omschreven als '**goed uitgeruste gemeente**'.
- › Mogelijke versterkingen/complementariteit t.a.v. Lennik vinden we in aanwezigheid van:
 - › Gebruik gemeentelijke infrastructures op vlak van vrije tijd, sport, etc
 - › Aanwezigheid zwembad
 - › Hoge capaciteit aan zorgvoorzieningen voor ouderen (WZC, LDC, DVC, CVK, AW etc)
 - › ...
- › Risico's:
 - › Uitdagingen op vlak van wegen, fietspaden, voetpaden
 - › Grootstedelijke problematieken die Sint-Pieters-Leeuw raken (socio-economische typologie van Sint-Pieters-Leeuw is complexer dan overige omliggende gemeenten o.a. groot aandeel inwoners niet Belgische nationaliteit, lagere werkzaamheidsgraad, hogere werkzoekendengraad, etc)
 - › Kinderopvang onder druk (tevredenheid en opvangplaatsen)
 - › Tevredenheid en aanbod culturele infrastructuur en voorzieningen eerder laag
 - › Uitdagingen op vlak van mobiliteit
 - › ...

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

› Rationeel ambtelijke en operationele capaciteit

- › Bij de fusie van een grotere stad met een kleinere gemeente ontstaan vaak versterkingen op vlak van ambtelijke capaciteit:
 - › Meer personeelsmiddelen en grotere expertise;
 - › Meer mogelijkheden voor interne personeelsmobiliteit;
 - › Grotere slagkracht om medewerkers met managementvaardigheden of specifieke specialisaties aan te trekken;
 - › Ambtelijk kan een fusie zorgen voor meer deskundigheid en expertise en een meer slagkracht naar externen toe. De continuïteit zou in principe voor alle dienstverlening en uitvoering van taken gegarandeerd zijn.
- › Er is een potentieel voordeel van de interne professionalisering die we vaak terugvinden bij grotere besturen. Door het delen van personeel, systemen en middelen kunnen er winsten geboekt worden op vlak van continuïteit, aankopen, specialisatie van het personeel, software investeringen op correcte schaal, etc...
- › Een fusie met dit type bestuur zal mogelijk een impact hebben op de bestaande werking en organisatiecultuur, vandaag een sterkte voor Lennik. Als kleinere speler in een fusieverhaal zal mogelijk niet gegarandeerd kunnen worden dat Lennik haar eigenheid en cultuur zal blijven behouden (vaak domineert de grootste partner).

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

› Emotioneel

- › Het betreft een fusie van een grotere gemeente met relatief kleine gemeente. De eigenheid van Lennik kan in deze fusie verdwijnen en Lennik zal mogelijk een landelijker onderdeel worden van het grotere geheel.
- › De afstand van de burger ten aanzien van de dienstverlening en politiek zal hoogstwaarschijnlijk groter worden. De eigenheid van de kleinere gemeente dreigt tevens verloren te gaan.
- › Beide besturen werken reeds samen in een aantal samenwerkingsverbanden zoals Intradura, Haviland, cultuurregio, Brandweer Zone Vlaams-Brabant West, de watergroep, de Eerstelijnszone betreft Pajottenland, woonmaatschappij betreft Halle-Vilvoorde-midden... etc. Maar zitten op bepaalde vlakken in andere primaire verbanden: op vlak van politiezone maakt Sint-Pieters-Leeuw deel uit van de zone Zennevallei. Sint-Pieters-Leeuw behoort ook tot een ander gerechtelijk kanton (Halle) en ander kieskanton (Halle).
- › De identitaire samenhang tussen Sint-Pieters-Leeuw en Lennik is eerder beperkt.
- › De economische pendelstromen tonen aan dat Sint-Pieters-Leeuw op de 5^e plaats staat van gemeenten waar mensen uit Lennik naartoe pendelen. Qua inkomende pendelintensiteit staat de gemeente op een 7^e plaats. Op vlak van inkomende en uitgaande pendelintensiteit voor kleuter en lager onderwijs staat Sint-Pieters-Leeuw op de 3^e plaats. Op vlak van inkomende pendel voor secundair onderwijs op de 1^e plaats. Er is geen secundair onderwijs in Sint-Pieters-Leeuw.

› Politiek-strategisch

- › Samenstelling Lennik: Lijst van de burgemeester, CD&V en Groen. Sint-Pieters-Leeuw: Nva en CD&V. In beide besturen zit de CD&V mee in de meerderheid.
- › Sint-Pieters-Leeuw kijkt primair naar Halle en Beersel ikv een versterking via samenwerking of potentiële fusie (momenteel is Sint-Pieters-Leeuw qua schaal voldoende bestuurskrachtig). De preferente keuze voor deze besturen wordt gemaakt omwille van reeds bestaande samenwerkingen (met sterke link in de politiezone Zennevallei), het bij elkaar aansluiten van de ruimtelijke en sociale morfologie van de drie gemeenten en de gezamenlijke identiteit van 'de Zennevallei' die deze drie gemeenten bindt.

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

› Financieel

- › **Financiële afhankelijkheid:** SPL 23,17%. Lennik, 23,17%. Vlaams gemiddelde: 22,92%. Deze indicator gaat na in hoeverre een lokaal bestuur afhankelijk is van algemene overdrachten van een hogere overheid. Het meet de fiscale flexibiliteit en de mate waarin het bestuur afhankelijk is van externe financieringsbronnen. Bij een te lage afhankelijkheid van algemene werkingssubsidies kunnen besturen in tijden van globale crisisperiodes minder terugvallen op de zekerheid van een inkomstenbron die relatief minder conjunctuurgevoelig is dan de meeste andere inkomstenbronnen. Langs de andere kant kan een te hoge afhankelijkheid ook gevaarlijk zijn als de centrale overheid zich genoodzaakt ziet om te snijden in de overdrachten naar aanleiding van een globale recessie. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >15% - <30%.
- › De **ratio exploitatie uitgaven per capita:** SPL 918, Lennik 898, Vlaams gemiddelde: 996,22. Een hoog bedrag aan exploitatie-uitgaven per capita kan erop duiden dat het lokaal bestuur een relatief hoge marge heeft om de exploitatie-uitgaven in te krimpen indien het in financiële moeilijkheden verkeert en dus meer kan terugvallen op besparingen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >600.
- › De **ratio investeringsuitgaven/exploitatieontvangsten** ligt in SPL op 19,70%. Lennik 25,33% Vlaams gemiddeld: 17,95%. Gemeenten met meer financiële middelen zijn meer in staat om te investeren (vandaar in termen van exploitatieontvangsten). Een laag percentage duidt erop dat een bestuur weinig heeft geïnvesteerd en wellicht belangrijke investeringsnoden (en dus toekomstige uitgaven) kent. Een hoog percentage betekent dat een bestuur in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd en dus, bij financiële moeilijkheden, wellicht wat kan temporiseren inzake nieuwe investeringen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >10%.
- › **Financiële schulden per capita:** 794 SPL, 1250 Lennik, Vlaams gemiddelde 1063,63. Een hoog bedrag kan de financiële vrijheid in de toekomst beperken doordat een groter deel van de inkomsten naar de afbetaling van schulden zal vloeien. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <2000.

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

› Financieel

- › **Terugbetalingstermijn:** 8 SPL, 10 Lennik, 10 Vlaams gemiddelde. De indicator geeft weer hoeveel jaren nodig zouden zijn om de uitstaande Lange termijnschulden af te lossen aan het huidige terugbetalingsniveau. Een hoog cijfer duidt op een lange afbetalingstermijn waardoor de handen van het bestuur voor een langere periode gebonden zijn en ze minder financiële ademruimte hebben in perioden van moeilijkheden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <16.
- › **Liquiditeit:** SPL: 2 Lennik: 0 Vlaams gemiddelde 3,01. Een hoge ratio betekent dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de verschuldigde bedragen terug te betalen zonder dat hiervoor extra geleend moet worden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >1.
- › **Autofinancieringsmarge/exploitatieontvangsten:** 8,09% SPL, 9,89% Lennik, 11,32% Vlaams gemiddelde. Indien er sprake is van een laag percentage dan is een lokaal bestuur niet of nauwelijks in staat de leninglasten van periodieke leningen te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >5%.
- › De **APB** ligt in SPL lager. De **OOV** hoger.
- › **54% van schulden** (d.d. eind 2021) zou **overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus** (500 per inwoner)
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na **21,4 jaar**.

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

› Financieel

- › Fiscale baten en kosten + fusiebonus: zie vorige slide
- › Financieel zien we nog volgende baten:
 - › Minder afhankelijkheid van externe partners (samenwerkingsverbanden, intercommunales, private partners) met potentiële daling van de deelnamevergoedingen, lidgelden en andere uitgaven tot gevolg
 - › Daling van de kosten voor aankopen diensten en goederen door schaalvoordelen en onderhandelingsmarge
 - › **Daling van de kost voor politieke mandaten**
 - › Mogelijke efficiëntiewinsten (financieel of voor betere dienstverlening) door schaalvoordelen op vlak van personeelskosten. In tegenstelling tot de efficiëntiewinsten bij de integratie van gemeente en OCMW kunnen nu objectief wel enkele taken geschrapt worden bij de ondersteunende diensten: één jaarrekening en budget bij de financiële diensten, ééngemaakte RPR en AR voor de personeelsdienst, ...

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

Financiële baten (of kosten) van een fusie

Bron: fusiefiche aangeleverd door ABB

Totale financiële schulden einde 2021	€ 41.493.605,65		Bedrag schuldovername	€ 22.399.000,00	
Totale opbrengst APB (2021)	€ 14.549.596,96	Berekende opbrengst indien laagste % APB	€ 13.963.244,58	Verschil	- € 586.352,38
Totale opbrengst OOV (2021)	€ 13.199.080,38	Berekende opbrengst indien laagste OOV	€ 12.740.090,85	Verschil	- € 458.989,53

- › 54% van schulden (d.d. eind 2021) zou overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus (500 per inwoner)
- › Lennik: APB 8,5%, OOV 708
- › Sint-Pieters-Leeuw: APB 7,4%, OOV 740
- › Vlaams Gewest gemiddelde: APB 7,18%, OOV 896,86
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 7,4%; OOV 708), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na 21,4 jaar.

Scenario 2: Fusie van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw

Financiële baten (of kosten) van een fusie

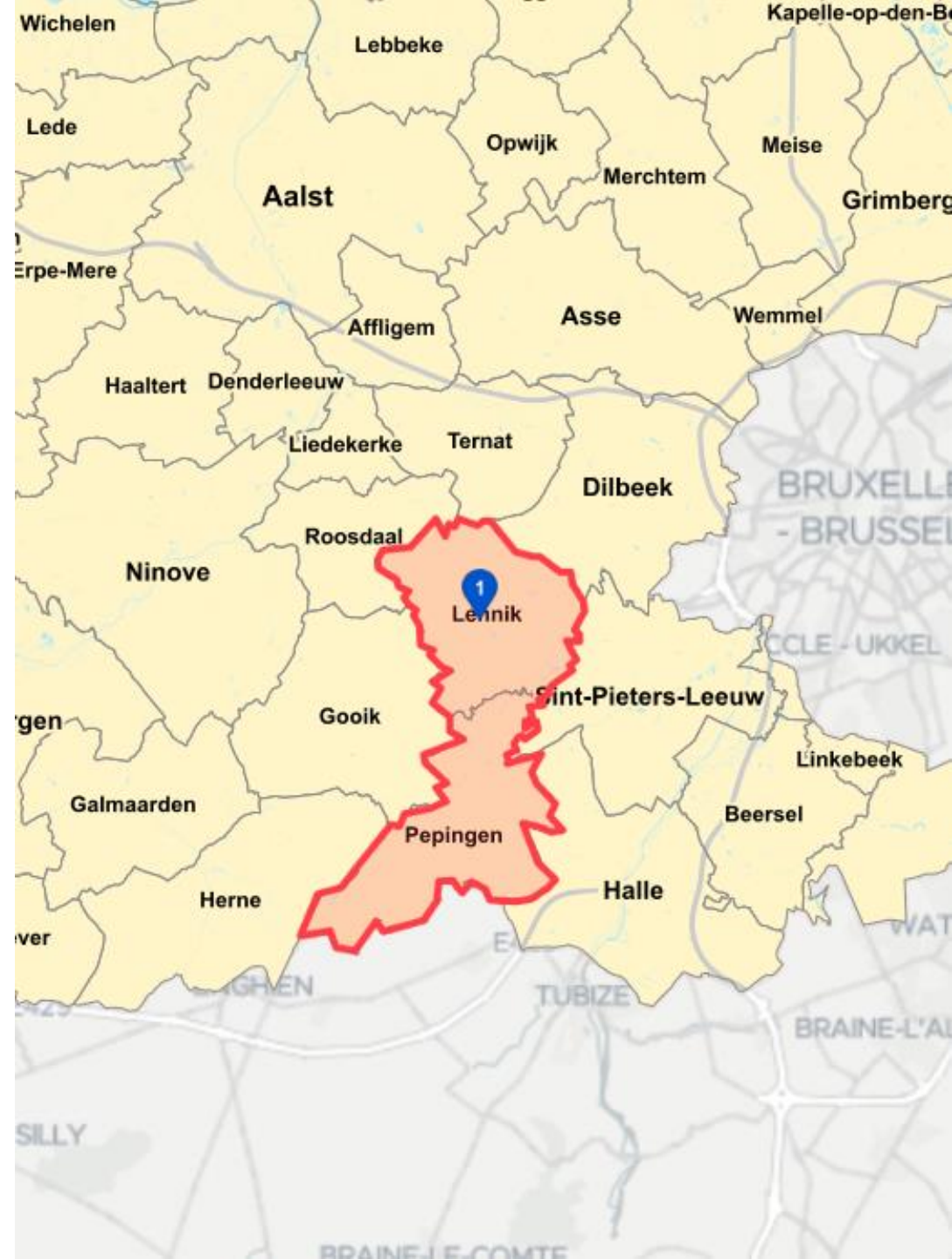
- Maximum toegelaten politieke mandaten: burgemeester + 7 schepenen/voorzitter BCSD + max. 2 extra schepenen (eerste legislatuur na fusie)

	Aantal burgemeesters	Aantal schepenen/vz BCSD	Aantal raadsleden
Vandaag	2	11	54
Na Fusie legislatuur 1	1	9	35
Na Fusie legislatuur 2	1	8	35
Na Fusie legislatuur 3	1	7	35

- Kost politieke mandaten: daling kost

	Vershil legislatuur 1 na fusie	Vershil legislatuur 2 na fusie	Vershil legislatuur 3 na fusie
Jaarlijkse besparing	€ 130.213,11	€ 191.427,88	€ 252.642,65
Besparing per legislatuur	€ 781.278,66	€ 1.148.567,28	€ 1.515.855,90

Scenario 3: Fusie Lennik – Pepingen

Scenario 3: Fusie van Lennik en Pepingen

Indicator	Lennik	Pepingen
Belfiuscluster	Landelijke woongemeente met hogere inkomens	Landelijke woongemeente met hogere inkomens
Inwoners: aantal	9.312	4.507
<u>Inwoners: aantal samen</u>	<u>13.819</u>	
Personeel: aantal koppen/VTE	110/78	60/138,9
<u>Personeel: aantal koppen/VTE samen</u>	<u>170 koppen/216,9 VTE</u>	
Grondgebied: in km²	31,12 km ²	36,05 km ²
<u>Grondgebied: in km² samen</u>	<u>67,17 km²</u>	

Vergelijking indicatoren Lennik en aangrenzende gemeenten

Indicator	Lennik	Pepingen
Inwoners	9.312	4.507
Niet-Belgische huidige nationaliteit (tov inwoners)	5,8%	3,2%
Uitrustingsgraad	Goed uitgeruste gemeente	Zwak uitgerust gemeente
Groene druk	35,9%	38,1%
Grijze druk	40,3%	36,4%
Oppervlakte (in km ²)	31,12	36,05
Bevolkingsdichtheid (per km ²)	300	125
APB-tarief 2022	8,5%	7,5%
OOV-tarief 2022	708	850
Gemiddeld inkomen (euro)	24.999	24.710
Werkzaamheidsgraad (werkenden tov beroepsactieve leeftijd)	79,2%	80,7%
Leefloners per 1.000 inwoners (‰)	3,78	1,88
Personen met verhoogde tegemoetkoming (tov personen in ziekteverzekering)	10,6	9,5

Bron: Provincie in Cijfers

Indicator	Lennik	Pepingen
Rioleringsgraad	68,0%	29,3%
Zuiveringsgraad	56,9%	14%
Open ruimte tov totale oppervlakte	74%	85,3%
Verharding tov totale oppervlakte	10,2%	5,9%
Investeringsuitgaven/EO	25,33%	15,59%
Investeringsuitgaven per capita	382	232
Financiële schulden per capita	1.250	976
Aantal medewerkers in koppen	110	60
Personeel in VTE (per 1.000 inw)	11,81	13,31
Gemeenteraad meerderheid	Lijst Burgemeester + CD&V + Groen	LVB-LIJSTvdBURGER
Politiezone	Pajottenland	Pajottenland
Hulpverleningszone	Vlaams-Brabant West	Vlaams-Brabant West

Scenario 3: Fusie van Lennik en Pepingen

› Ruimtelijk-maatschappelijk

- › Pepingen wordt volgens de Belfiuscluster omschreven als landelijke woongemeente met hogere inkomens. Het kent een hoge bevolkingsdichtheid van 125/inwoners per km². Dit is het laagste voor omliggende gemeenten rond Lennik. De open ruimte tov totale oppervlakte is zeer hoog (85,3%). Pepingen bestaat uit 6 deelgemeenten (Beert, Bellingen, Bogaarden, Elingen, Heikruis, Pepingen) en kenmerkt zich door platteland en enkele dorpskernen. Pepingen zet sterk in op de versterking van de dorpskernen, waarbij elk dorp beschikt over een uitgeruste zaal die ofwel eigendom is van de gemeente, ofwel financieel ondersteund wordt door de gemeente.
- › Als uitgestrekte plattelandsgemeente is Pepingen continu op zoek naar een gezond evenwicht tussen de uitbouw van de bewonerskernen enerzijds en het behoud van de groene en open ruimte anderzijds (verdichting van woonkernen als middel om de open ruimte te vrijwaren en de aantrekkelijkheid en betaalbaarheid voor jonge gezinnen te vrijwaren).
- › De economische activiteit is laag in Pepingen. Er zijn geen industrie of KMO-zones. Dit resulteert in een hoge uitgaande pendelgraad voor woon-werkverkeer.
- › Bij een fusie van Lennik en Pepingen zou het fusiebestuur een relatief groot bestuur worden op vlak van oppervlakte. Maar nog (te) klein qua inwonersaantal.
- › Het grondgebied van deze te vormen gemeente is niet te onderschatten, zowel naar ruimtelijke en maatschappelijke uitdagingen als dienstverlening. Het landelijke en uitgestrekte grondgebied brengt grote uitdagingen met zich mee inzake wegen en rioleringen. In Pepingen bedraagt de rioleringsgraad 29%, deze ligt lager dan het Vlaams gemiddelde van 86%.

Scenario 3: Fusie van Lennik en Pepingen

› Algemeen

- › Deze fusiegemeente zou slechts 13.819 inwoners bedragen, wat een te kleine schaal betekent.
- › De mogelijke beperkte ambtelijke en operationele versterking die uit deze fusie volgt is zeer beperkt en mogelijk voornamelijk in het voordeel van de fusiepartner. De algemene bestuurskracht van Pepingen staat onder druk.
- › Deze fusie geeft geen recht op een fusiebonus. Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 7,5%; OOV 708), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV.
- › De dienstverlening zal weinig tot niet uitgebreid worden door deze fusie. De uitrustingsgraad van Pepingen wordt getypologeerd als "zwak uitgerust".
- › Binnen deze mogelijke fusie lijken de voordelen voor Lennik om bestuurskrachtiger te worden op vlak van de ambtelijke en operationele capaciteit zeer beperkt.
- › Het betreft een fusie met een kleiner bestuur waar de bestuurskracht ook onder druk staat en wordt als **niet preferentieel** beschouwd.

Scenario 3: Fusie van Lennik en Pepingen

Financiële baten (of kosten) van een fusie

Bron: fusiefiche aangeleverd door ABB

Totale financiële schulden einde 2021	€ 15.253.882,56		Bedrag schuldovername	€ 0 (Gezamenlijk inwonersaantal onder de onderste grens voor schuldovername)	
Totale opbrengst APB (2021)	€ 6.417.336,82	Berekende opbrengst indien laagste % APB	€ 5.884.289,20	Verschil	- € 533.047,62
Totale opbrengst OOV (2021)	€ 4.031.089,59	Berekende opbrengst indien laagste OOV	€ 3.789.498,80	Verschil	- € 241.590,79

- › 0% van schulden (d.d. eind 2021) zou overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus (0 per inwoner)
- › Lennik: APB 8,5%, OOV 708
- › Pepingen: APB 7,5%, OOV 850
- › Vlaams Gewest gemiddelde: APB 7,18%, OOV 896,86
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 7,5%; OOV 708), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV.

Scenario 3: Fusie van Lennik en Pepingen

Financiële baten (of kosten) van een fusie

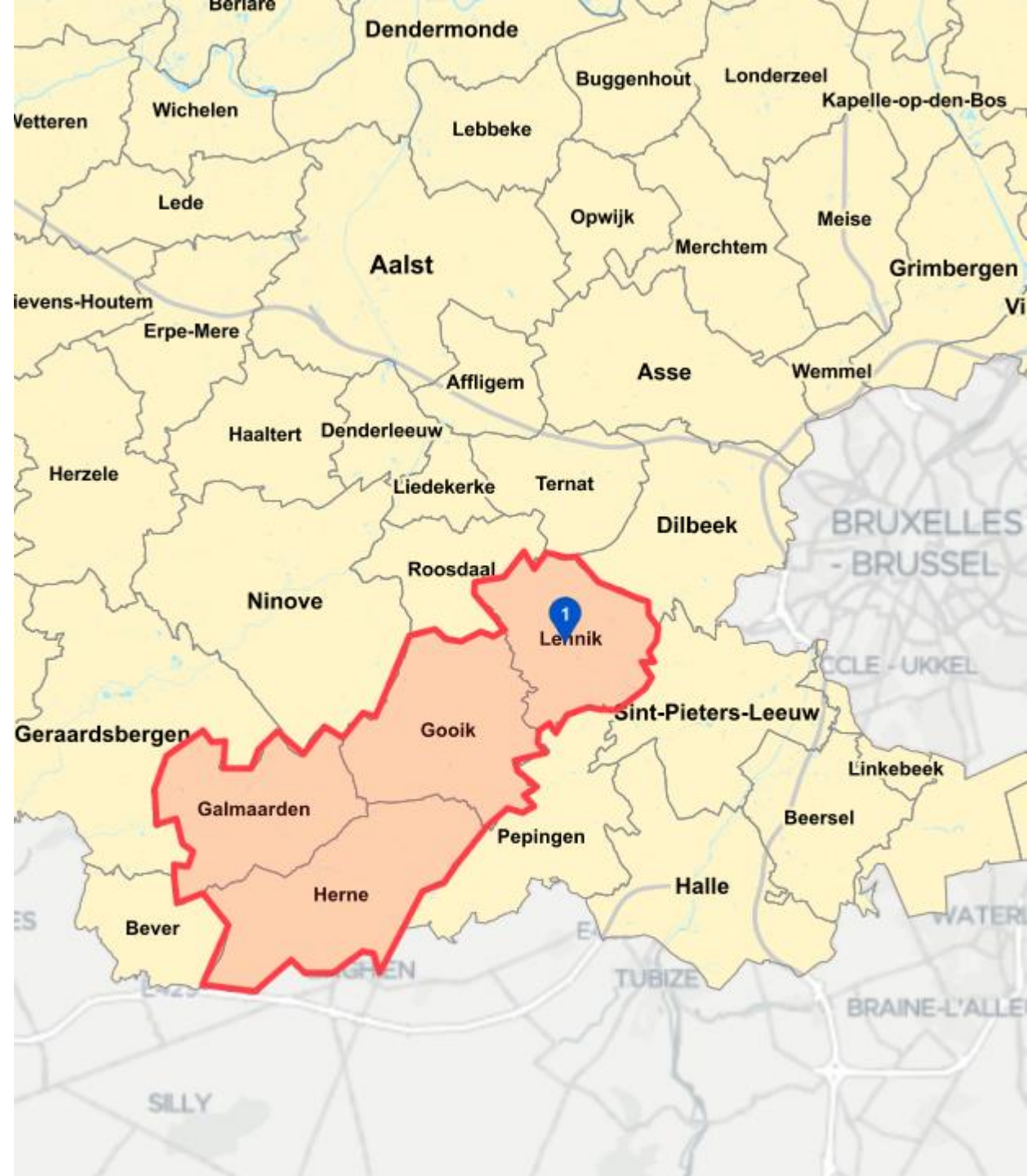
- Maximum toegelaten politieke mandaten: burgemeester + 6 schepenen/voorzitter BCSD + max. 2 extra schepenen (eerste legislatuur na fusie)

	Aantal burgemeesters	Aantal schepenen/vz BCSD	Aantal raadsleden
Vandaag	2	7	36
Na Fusie legislatuur 1	1	7	23
Na Fusie legislatuur 2	1	6	23
Na Fusie legislatuur 3	1	5	23

- Kost politieke mandaten: daling kost

	Vershil legislatuur 1 na fusie	Vershil legislatuur 2 na fusie	Vershil legislatuur 3 na fusie
Jaarlijkse besparing	€ 7.812,65	€ 49.563,84	€ 91.315,03
Besparing per legislatuur	€ 46.875,90	€ 297.383,04	€ 547.890,18

Scenario 4: Fusie Lennik – Pajotse fusiegemeenten (Gooik, Herne en Galmaarden)

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

Indicator	Lennik	Pajotse fusie
Belfiuscluster	Landelijke woongemeente met hogere inkomens	Landelijke woongemeente met hogere inkomens
Inwoners: aantal	9.312	24.941
<u>Inwoners: aantal samen.</u>	<u>34.253</u>	
Personeel: aantal koppen	110	367
<u>Personeel: aantal koppen/VTE samen</u>	<u>477 koppen</u>	
Grondgebied: in km²	31,12	120,17
<u>Grondgebied: in km² samen</u>	<u>151,29 km²</u>	

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

› Ruimtelijk-maatschappelijk

- › Qua inwonersaantal tellen Herne (6.750), Galmaarden (8.810) en Gooik (9.383) individueel minder inwoners dan het Vlaams gemiddelde, het nieuwe fusiebestuur zal 34.253 inwoners tellen en komt hier, op vlak van inwonersaantal, in een wenselijke schaal. De bevolkingsdichtheid in de betrokken gemeenten is laag. De oppervlakte van het fusiebestuur zal 151,29 km² zijn. Hiermee zou dit fusiebestuur in oppervlakte het 4^e grootste bestuur worden. Enkel Antwerpen, Gent en Beveren zijn groter.
- › De gemeenten Galmaarden, Gooik en Herne kenmerken zich door het typische landelijke karakter met veel open ruimte voor landbouw en natuur. Ze behoren allen tot de toeristische regio 'het Pajottenland'. Op vlak van bebouwing kenmerkt het landschap zich door woonkernen rond kerken en lintbebouwing. De gemeenten kennen een sterke landbouwtraditie met hoeves en verspreide bebouwing. Samen tellen de besturen 10 deelgemeenten.
- › De typologie als uitgestrekte plattelandsgemeenten brengt voor de betrokken besturen diverse uitdagingen met zich mee. Denken we maar aan: het onderhoud en beheer van gemeentewegen en infrastructuur; de druk op het verhogen van de rioleringsgraad; onderhoud en uitbreiden van de fietspaden; de juridische en technische beperkingen op de uitbreidingsmogelijkheden van woongebieden; het ontbreken van en niet kunnen uitbouwen van KMO-zones in verschillende besturen; Uitdagingen op vlak van betaalbaarheid van wonen en aantrekken/houden van jonge gezinnen; ...
- › De gemeenten doen sterk beroep op samenwerkingsverbanden om de dienstverlening te realiseren.
- › De besturen zijn qua omgevingsgerelateerde ontwikkelingen en indicatoren enerzijds complementair. Het betreffen allemaal groene en landelijke (plattelands-) gemeenten met een lage bevolkingsdichtheid en grote open ruimte. In alle besturen hecht men veel belang aan de instandhouding en het volwaardig bedienen van de dorpen. Als motor om de maatschappelijke binding/gemeenschap verder vorm te geven.
- › De gemeenten typeren zich door een oudere bevolking maar trekken jonge gezinnen aan. Het zijn gemeente met gelijklopende uitdagingen op vlak van wonen, ruimte, infrastructuur, etc die vaak gefocust zijn op grotere omliggende besturen. Anderzijds sluipt er in het complementair zijn ook een gevaar in dat de gemeenten op sommige domeinen onvoldoende versterkend zullen zijn t.a.v. elkaar. De typologie als plattelandsgemeente brengt risico's met zich mee:
 - › We denken hierbij aan het handelskarakter dat in de besturen ontbreekt. De economische polen liggen in grotere steden rondom deze besturen.
 - › Het fusiebestuur zal op ruimtelijk vlak uitgedaagd worden door het onderhoud en beheer van de publieke infrastructuur (wegen, fietspaden, groen, etc). Deze strekt zich uit over een grote oppervlakte en is in beide besturen onderhevig aan uitdagingen.
 - › De afnemende betaalbaarheid van woningen speelt in de diverse besturen maar zal door samenwerking mogelijk niet geremedieerd kunnen worden.

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

› Dienstverlening

- › De gemeenten worden allemaal gecatalogeerd als gemeenten met zwakke uitrustingsgraad. De gemeenten zijn voor economische activiteit, vrije tijd, onderwijs (gedeeltelijk) vaak georiënteerd op de omliggende steden met centrumfunctie zoals: Halle, Sint-Pieters-Leeuw, Ninove en Geraardsbergen.
- › Het nieuw fusiebestuur Gooik-Herne-Galmaarden staat voor volgende uitdagingen:
 - › het onderhoud en beheer van gemeentewegen en infrastructuur
 - › de druk op het verhogen van de rioleringsgraad
 - › onderhoud en uitbreiden van de fietspaden
 - › de juridische en technische beperkingen op de uitbreidingsmogelijkheden van woongebieden
 - › uitdagingen op vlak van betaalbaarheid van wonen en aantrekken/houden van jonge gezinnen
 - › het handelskarakter dat in de besturen ontbreekt. De economische polen liggen in (grotere) steden rondom deze besturen
 - › de beperkte en vaak gedateerde voorzieningen op het grondgebied
- › Het dienstverleningsaanbod op basis van de aanwezige infrastructuur wordt weergegeven op volgende pagina. Dit is eerder beperkt in capaciteit en omvang (zie volgende pagina):

Dienstverlening Pajotse fusiegemeenten

	Galmaarden	Gooik	Herne
Voornaamste cultuur- en ontmoetingscentra	GC Baljuwhuis Willem Tell De Notelaar	GC De Cam Cultuurschuur Gemeentelijke balletzaal Kervijncentrum	GC Herne Polyvalente zaal Marktstraat Dominicanessenklooster
Jeugdlokalen (excl. jeugdbewegingen)	1	1	0
Lokalen jeugdbewegingen	1	4	4
Speelterreinen	5	12	4
Basisschool	5	6	3
Middelbare school	0	0	0
Hogere school/campus	0	1	0
Sporthal	0	1	1
Sportcomplex met uitgebreide sportvoorziening	1	1	0
Bibliotheek	Ja	Ja	Ja
Zwembad	Nee	Nee	Nee
Cinema	Nee	Nee	Nee
52 KMO zones	0	0	1

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

› Rationeel ambtelijke en operationele capaciteit

- › Een fusie van Lennik met deze besturen kan toelaten om de ambtelijke capaciteit te versterken door middel van het bundelen van kennis.
- › Er wordt een stap vooruit gezet voor alle gemeenten door kennis te bundelen maar we zien dat de toekomstige organisatie waarschijnlijk op bepaalde onderwerpen nog steeds met een beperkte bezetting zal kampen. Er zullen geen éénmansdiensten meer zijn maar de kennis van bepaalde specialisaties zal nu bij één personeelslid geclusterd worden. Het risico vermindert maar verdwijnt echter niet. De aanwezige competenties en kennis situeert zich immers vandaag vaak op het zelfde niveau en binnen dezelfde expertisedomeinen.
- › Bepaalde functies waarvoor we als individueel bestuur te klein zijn zullen op schaal van dit bestuur kunnen worden geworven, een groter ambtelijk apparaat zal meer kansen bieden op vlak van mobiliteit, doorgroei, specialisatie, etc.
- › Anderzijds merken we dat ambtelijke en operationele capaciteit van de betrokken besturen niet op hetzelfde niveau zit. Vraag stelt zich of we de huidige ambtelijke en organisatorische sterktes van Lennik zullen kunnen behouden of verder kunnen versterken in een fusie met deze partners.
- › Dit fusiebestuur zou een bijzonder groot grondgebied beslaan en de geografische vorm is niet optimaal (langwerpig) waardoor de afstand tussen de uithoeken van de gemeente zeer groot zou zijn. Dit zal mogelijk een impact hebben op de organisatie (centraal vs. decentraal) van de dienstverlening.
- › De transitiekost van een fusie met 4 besturen is groot. Hoe meer organisaties deelnemen, hoe groter de kost en impact op systemen, medewerkers, structuren, etc

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

› Emotioneel

- › De deelnemende besturen zijn landelijke gemeenten in het Pajottenland. Deze typologie sluit deels aan bij Lennik. Anderzijds vervult Lennik wel een centrumfunctie die we minder terugvinden in de betrokken besturen. Dit kan versterkend werken (centrumfunctie) maar ook een risico inhouden omdat de fusiepartners de beleidsvoering die hiermee gepaard gaat onvoldoende kennen en de versterking langs Lennikse zijde mogelijk minder groot is dan voor de andere fusiepartners.
- › Deze besturen werken in een aantal primaire samenwerkingsverbanden reeds samen zoals Intradura, Haviland, cultuurregio, jeugdregio, Brandweer Zone Vlaams-Brabant West, de woonmaatschappij, de eerstelijnszone en ook de politiezone is identiek aan Lennik.
- › De economische pendelstromen tonen echter aan er weinig pendelintensiteit is tussen Lennik en deze besturen. De zwakke uitrustingsraad zal hier mee aan de basis liggen. Op vlak van onderwijs stellen we wel pendelbewegingen vast met Gooik inzake kleuter en lager onderwijs en met Herne, Gooik en Galmaarden op vlak van secundair onderwijs (wegen geen secundair onderwijs in deze gemeenten).

› Politiek-strategisch

- › Samenstelling Lennik: Lijst van de burgemeester, CD&V en Groen. CD&V zit in de meerderheid in alle betrokken besturen.
- › Op ogenblik van de studie hebben Herne, Galmaarden en Gooik de politieke keuze gemaakt om een fusie aan te gaan tussen deze drie besturen. Doorheen de gesprekken merkten we op dat op politiek strategisch vlak de drie gemeenten politiek en ambtelijk dicht bij elkaar aanleunen.

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

› Financieel

- › **Financiële afhankelijkheid:** Gemiddelde Pajotse besturen: 20,55 %. Lennik, 23,17%. Gemiddelde Vlaanderen: 22,92%. Deze indicator gaat na in hoeverre een lokaal bestuur afhankelijk is van algemene overdrachten van een hogere overheid. Het meet de fiscale flexibiliteit en de mate waarin het bestuur afhankelijk is van externe financieringsbronnen. Bij een te lage afhankelijkheid van algemene werkingssubsidies kunnen besturen in tijden van globale crisisperiodes minder terugvallen op de zekerheid van een inkomstenbron die relatief minder conjunctuurgevoelig is dan de meeste andere inkomstenbronnen. Langs de andere kant kan een te hoge afhankelijkheid ook gevaarlijk zijn als de centrale overheid zich genoodzaakt ziet om te snijden in de overdrachten naar aanleiding van een globale recessie. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >15% - <30%.
- › De **ratio exploitatie uitgaven per capita:** Gemiddelde Pajotse besturen 892,72, Lennik 898, gemiddelde Vlaanderen: 996,22. Een hoog bedrag aan exploitatie-uitgaven per capita kan erop duiden dat het lokaal bestuur een relatief hoge marge heeft om de exploitatie-uitgaven in te krimpen indien het in financiële moeilijkheden verkeert en dus meer kan terugvallen op besparingen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >600.
- › De **ratio investeringsuitgaven/exploitatieontvangsten** ligt gemiddeld in de Pajotse besturen op 14,96%. Lennik 25,33% Gemiddeld Vlaanderen: 17,95%. Gemeenten met meer financiële middelen zijn meer in staat om te investeren (vandaar in termen van exploitatieontvangsten). Een laag percentage duidt erop dat een bestuur weinig heeft geïnvesteerd en wellicht belangrijke investeringsnoden (en dus toekomstige uitgaven) kent. Een hoog percentage betekent dat een bestuur in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd en dus, bij financiële moeilijkheden, wellicht wat kan temporiseren inzake nieuwe investeringen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >10%.
- › **Financiële schulden per capita:** Gemiddeld in de Pajotse besturen 1.115,16, 1.250 Lennik, gemiddeld in Vlaanderen 1.063,63. Een hoog bedrag kan de financiële vrijheid in de toekomst beperken doordat een groter deel van de inkomsten naar de afbetaling van schulden zal vloeien. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <2000.

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

› Financieel

- › **Terugbetalingstermijn:** Gemiddelde Pajotse besturen 11, 10 Lennik, 10 gemiddeld in Vlaanderen. De indicator geeft weer hoeveel jaren nodig zouden zijn om de uitstaande Lange termijnschulden af te lossen aan het huidige terugbetalingsniveau. Een hoog cijfer duidt op een lange afbetalingstermijn waardoor de handen van het bestuur voor een langere periode gebonden zijn en ze minder financiële ademruimte hebben in perioden van moeilijkheden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <16.
- › **Liquiditeit:** Gemiddelde Pajotse besturen : 3,5, Lennik 0, gemiddelde Vlaanderen 3,01. Een hoge ratio betekent dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de verschuldigde bedragen terug te betalen zonder dat hiervoor extra geleend moet worden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >1.
- › **Autofinancieringsmarge/exploitatieontvangsten:** Gemiddelde Pajotse besturen 12,6%, 9,89% Lennik, 11,32% gemiddeld in Vlaanderen. Indien er sprake is van een laag percentage dan is een lokaal bestuur niet of nauwelijks in staat de leninglasten van periodieke leningen te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >5%.
- › De **APB** ligt in alle besturen lager dan in Lennik. De **OOV** ligt in alle besturen hoger.
- › **35% van schulden** (d.d. eind 2021) zou **overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus** (400 per inwoner)
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten, dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na **5 jaar**.

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

› Financieel

- › Fiscale baten en kosten + fusiebonus: zie vorige slide
- › Financieel zien we nog volgende baten:
 - › Minder afhankelijkheid van externe partners (samenwerkingsverbanden, intercommunales, private partners) met potentiële daling van de deelnamevergoedingen, lidgelden en andere uitgaven tot gevolg
 - › Daling van de kosten voor aankopen diensten en goederen door schaalvoordelen en onderhandelingsmarge
 - › **Grote daling van de kost voor politieke mandaten** aangezien we van 4 naar één gemeenteraad evolueren
 - › Mogelijke efficiëntiewinsten (financieel of voor betere dienstverlening) door schaalvoordelen op vlak van personeelskosten. In tegenstelling tot de efficiëntiewinsten bij de integratie van gemeente en OCMW kunnen nu objectief wel enkele taken geschrapt worden bij de ondersteunende diensten: één jaarrekening en budget bij de financiële diensten, ééngemaakte RPR en AR voor de personeelsdienst, ...

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

Financiële baten (of kosten) van een fusie

Bron: fusiefiche aangeleverd door ABB

Totale financiële schulden einde 2021	€ 39.141.080,98		Bedrag schuldovername	€ 13.701.200,00	
Totale opbrengst APB (2021)	€ 14.235.842,23	Berekende opbrengst indien laagste % APB	€ 13.292.377,83	Verschil	- € 943.464,40
Totale opbrengst OOV (2021)	€ 10.377.982,34	Berekende opbrengst indien laagste OOV	€ 8.609.078,60	Verschil	- € 1.768.903,74

- › 35% van schulden (d.d. eind 2021) zou overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus (400 per inwoner)
- › Lennik: APB 8,5%, OOV 708
- › Pajotse fusiegemeente: APB Galmaarden: 7,5%, Herne 7,9%, Gooik 7,3%. OOV Galmaarden: 944, Herne 913, Gooik 895.
- › Vlaams Gewest gemiddelde: APB 7,18%, OOV 896,86
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 7,3%; OOV 708), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na 5 jaar.

Scenario 4: Fusie van Lennik en Pajotse fusiegemeenten

Financiële baten (of kosten) van een fusie

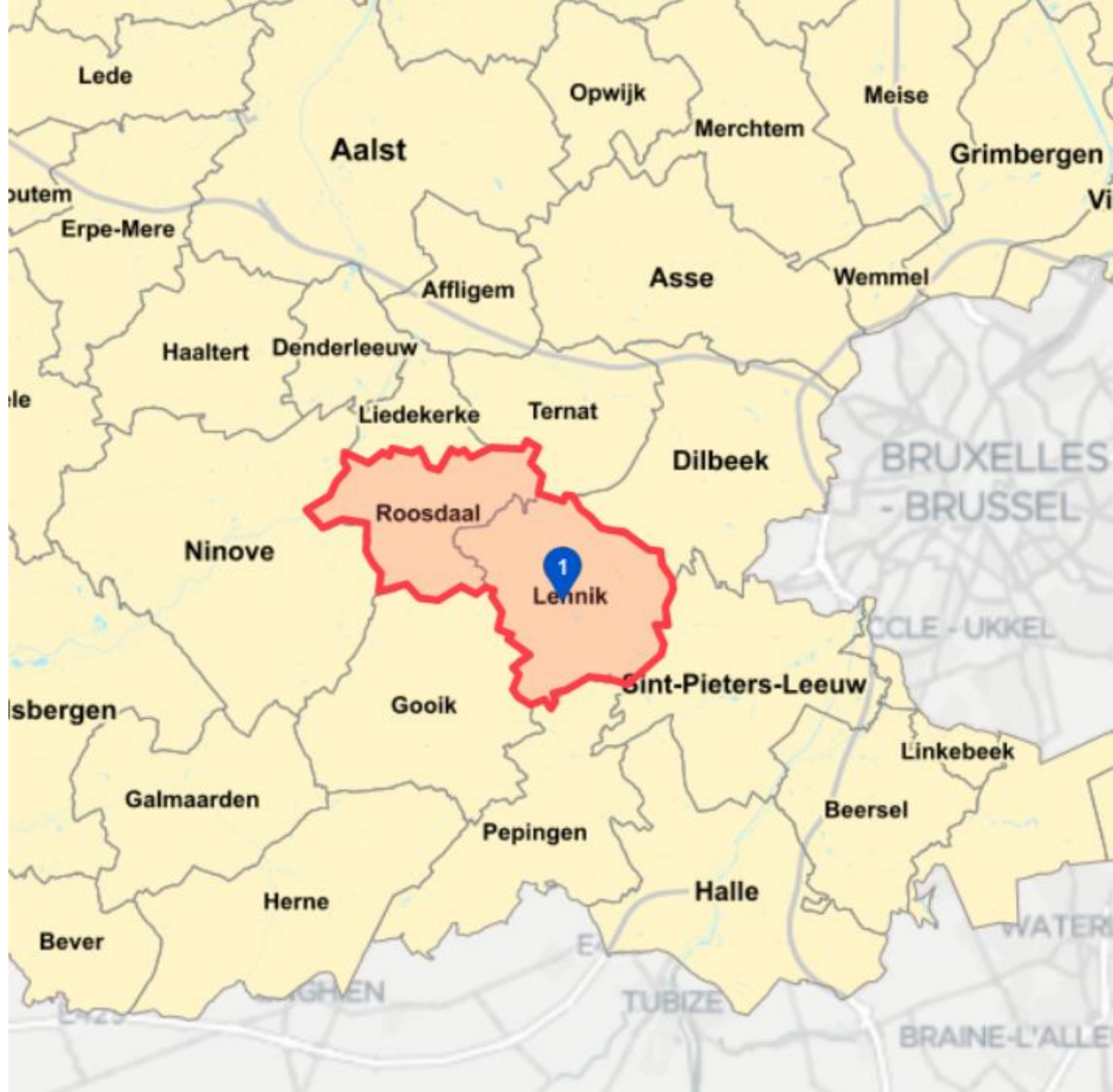
- Maximum toegelaten politieke mandaten: burgemeester + 7 schepenen/voorzitter BCSD + max. 2 extra schepenen (eerste legislatuur na fusie)

	Aantal burgemeesters	Aantal schepenen/vz BCSD	Aantal raadsleden
Vandaag	4	16	78
Na Fusie legislatuur 1	1	9	31
Na Fusie legislatuur 2	1	8	31
Na Fusie legislatuur 3	1	7	31

- Kost politieke mandaten: daling kosten

	Vershil legislatuur 1 na fusie	Vershil legislatuur 2 na fusie	Vershil legislatuur 3 na fusie
Jaarlijkse besparing	€ 308.627,41	€ 366.317,12	€ 424.006,83
Besparing per legislatuur	€ 1.851.764,46	€ 2.197.902,72	€ 2.544.040,98

Scenario 5: Fusie Lennik – Roosdaal

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

Indicator	Lennik	Roosdaal
Belfiuscluster	Landelijke woongemeente met hogere inkomens	Woongemeenten met hogere inkomens
Inwoners: aantal	9.312	11.735
<u>Inwoners: aantal samen</u>	<u>21.047</u>	
Personeel: aantal koppen/VTE	110/78	90/71,9
<u>Personeel: aantal koppen/VTE samen</u>	<u>200 koppen/149,9 VTE</u>	
Grondgebied: in km²	31,12 km ²	21,69 km ²
<u>Grondgebied: in km² samen</u>	<u>52,8 km²</u>	

Vergelijking indicatoren Lennik en Roosdaal

Indicator	Lennik	Roosdaal
Inwoners	9.312	11.735
Niet-Belgische huidige nationaliteit (tov inwoners)	5,8%	4,3%
Uitrustingsgraad	Goede uitrusting	Zwakke uitrusting
Groene druk	35,9%	37,9%
Grijze druk	40,3%	34,8%
Oppervlakte (in km ²)	31,12	21,69
Bevolkingsdichtheid (per km ²)	300	535
APB-tarief 2022	8,5%	7,5%
OOV-tarief 2022	708	661
Gemiddeld inkomen (euro)	24.999	23.346
Werkzaamheidsgraad (werkenden tov beroepsactieve leeftijd)	79,2%	78,5%
Leefloners per 1.000 inwoners (‰)	3,78	1,76
Personen met verhoogde tegemoetkoming (tov personen in ziekteverzuim) in Provincie in Cijfers	10,6	10,4

Indicator	Lennik	Roosdaal
Rioleringsgraad	68,0%	85,5%
Zuiveringsgraad	56,9%	85,5%
Open ruimte tov totale oppervlakte	74%	63%
Verharding tov totale oppervlakte	10,2%	15,5%
Investeringsuitgaven/EO	25,33%	21,18%
Investeringsuitgaven per capita	382	238
Financiële schulden per capita	1.250	742
Personeel in koppen	110	90
Personeel in VTE (per 1.000 inw)	11,81	7,67
Gemeenteraad meerderheid	Lijst Burgemeester + CD&V + Groen	CD&V
Politiezone	Pajottenland	TARL
Hulpverleningszone	Vlaams-Brabant West	Vlaams-Brabant West

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

› Ruimtelijk-maatschappelijk

- › Roosdaal wordt volgens de Belfiuscluster omschreven als woongemeente met hogere inkomens (typologie Lennik). De gemeente ligt ten westen van Brussel in de groene rand en behoort tot het agrarische Pajottenland. Het kent een bevolkingsdichtheid van 535/inwoners per km². Dit is hoger dan Lennik. De open ruimte tov totale oppervlakte is relatief hoog (63%). De hoofdkern Pamel en de landelijke dorpskernen (Borchtlombeek, Strijtem en O.L.V.-Lombeek) zijn door lintbebouwing met elkaar vergroeid.
- › Het aantal inwoners van niet Belgische nationaliteit ligt lager dan Lennik. De groene druk hoger.
- › De economische activiteit in Roosdaal is vrij laag. Het aantal horeca en handelszaken beperkt. De ondernemersgraad ligt het laagst ivg de omliggende gemeenten van Lennik. Roosdaal bouwt wel aan de uitbouw van de KMO zone aan de Ninoofsesteenweg, die extra ruimte zal bieden voor een 40 tal bedrijven.
- › De inwoners van Roosdaal scoren de tevredenheid over culturele voorzieningen hoog. De tevredenheid over en gebruik van de bibliotheek en culturele activiteiten ligt relatief hoog in de vergelijking van Lennik en haar omliggende gemeenten.

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

› Dienstverlening

- › Qua dienstverlening kunnen slechts beperkt stappen vooruit gezet worden door deze schaalvergroting. Roosdaal wordt omschreven als '**zwakke uitgeruste gemeente**'.
- › Mogelijke versterkingen/complementariteit t.a.v. Lennik vinden we in aanwezigheid van:
 - › Roosdaal kent een ruim onderwijsaanbod in kleuter en lager onderwijs en heeft ook een aanbod in gewoon en buitengewoon secundair onderwijs. Het aantal leerlingen dat Roosdaal aantrekt ligt hier iets lager dan Lennik maar vrij hoog voor een lokaal bestuur van deze schaal.
 - › De inwoners van Roosdaal scoren de tevredenheid over culturele voorzieningen hoog. De tevredenheid over en gebruik van de bibliotheek en culturele activiteiten ligt relatief hoog in de vergelijking van Lennik en haar omliggende gemeenten.
 - › Roosdaal beschikt over het gemeenschapshuis Het Koetshuis.
- › Risico's:
 - › Uitdagingen op vlak van wegen, fietspaden, voetpaden
 - › Beperkte industrie
 - › Uitdagingen op vlak van het bijzonder sociaal objectief
 - › ...

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

› Rationeel ambtelijke en operationele capaciteit

- › Er wordt mogelijk een stap vooruit gezet door kennis te bundelen maar we zien dat de toekomstige organisatie waarschijnlijk op bepaalde onderwerpen nog steeds met een beperkte bezetting zal kampen. Er zullen geen éénmansdiensten meer zijn maar de kennis van bepaalde specialisaties zal nu bij één personeelslid geclusterd worden. Het risico vermindert maar verdwijnt echter niet. De aanwezige competenties en kennis situeert zich immers vandaag op het zelfde niveau en binnen dezelfde expertisedomeinen.
- › Anderzijds merken we dat ambtelijke en operationele capaciteit van de betrokken besturen niet op hetzelfde niveau zit. Vraag stelt zich of we de huidige sterktes van Lennik zullen kunnen behouden of verder versterken in een fusie met deze partner.
- › Een fusie van Lennik met Roosdaal kan toelaten om de ambtelijke capaciteit te versterken door middel van het bundelen van kennis en expertise. Al zal deze versterking eerder beperkt zijn gelet op de kleine schaal van Roosdaal.

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

› Emotioneel

- › Roosdaal heeft deels dezelfde kenmerken als landelijke gemeente in het Pajottenland. Anderzijds vervult Lennik wel een centrumfunctie die we minder terugvinden in Roosdaal.
- › De economische pendelstromen tonen aan dat er zeer weinig uitgaande pendelintensiteit is tussen Lennik en Roosdaal. Op vlak van inkomende intensiteit staat Roosdaal wel op een 3^e plaats. Op vlak van onderwijs stellen we wel sterke pendelbewegingen vast inzake kleuter en lager onderwijs (2^e plaats). Op vlak van secundair onderwijs neemt Roosdaal een 4^e plaats in qua inkomende pendel en 2^e plaats qua uitgaande pendel.
- › Beiden werken in een aantal primaire samenwerkingsverbanden reeds samen zoals Intradura, Haviland, cultuurregio, jeugdregio, Brandweer Zone Vlaams-Brabant West, de woonmaatschappij, de eerstelijnszone en ook de politiezone is identiek aan Lennik. Ternat, Lennik en Roosdaal hebben recent ook een samenwerking afgesloten op vlak van het recyclagepark. Op vlak van onderwijs is er een samenwerking via schoolgemeenschap De Pajot. Roosdaal heeft een eigen huis van het kind en is niet aangesloten bij Huis van het Kind Pajottenland.

› Politiek-strategisch

- › Samenstelling Lennik: Lijst van de burgemeester, CD&V en Groen. Roosdaal: CD&V. In beide besturen zit de CD&V mee in de meerderheid.
- › Momenteel loopt er binnen de TARL-besturen een onderzoek naar bestuurskracht. De TARL besturen zullen mogelijk kiezen om de samenwerking binnen TARL verder te versterken. Men sluit geen toetreding van andere besturen uit maar wil primair focus leggen op het partnerschap binnen TARL.

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

› Financieel

- › **Financiële afhankelijkheid:** Roosdaal: 22,42 %. Lennik, 23,17%. Vlaams gemiddelde: 22,92%. Deze indicator gaat na in hoeverre een lokaal bestuur afhankelijk is van algemene overdrachten van een hogere overheid. Het meet de fiscale flexibiliteit en de mate waarin het bestuur afhankelijk is van externe financieringsbronnen. Bij een te lage afhankelijkheid van algemene werkingssubsidies kunnen besturen in tijden van globale crisisperiodes minder terugvallen op de zekerheid van een inkomstenbron die relatief minder conjunctuurgevoelig is dan de meeste andere inkomstenbronnen. Langs de andere kant kan een te hoge afhankelijkheid ook gevaarlijk zijn als de centrale overheid zich genoodzaakt ziet om te snijden in de overdrachten naar aanleiding van een globale recessie. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >15% - <30%.
- › De **ratio exploitatie uitgaven per capita:** Roosdaal 676, Lennik 898, Vlaams gemiddelde: 996,22. Een hoog bedrag aan exploitatie-uitgaven per capita kan erop duiden dat het lokaal bestuur een relatief hoge marge heeft om de exploitatie-uitgaven in te krimpen indien het in financiële moeilijkheden verkeert en dus meer kan terugvallen op besparingen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >600.
- › De **ratio investeringsuitgaven/exploitatieontvangsten** ligt Roosdaal op 21,18%. Lennik 25,33% Vlaams gemiddelde: 17,95%. Gemeenten met meer financiële middelen zijn meer in staat om te investeren (vandaar in termen van exploitatieontvangsten). Een laag percentage duidt erop dat een bestuur weinig heeft geïnvesteerd en wellicht belangrijke investeringsnoden (en dus toekomstige uitgaven) kent. Een hoog percentage betekent dat een bestuur in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd en dus, bij financiële moeilijkheden, wellicht wat kan temporiseren inzake nieuwe investeringen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >10%.
- › **Financiële schulden per capita:** Roosdaal 742, 1.250 Lennik, Vlaams gemiddelde 1.063,63. Een hoog bedrag kan de financiële vrijheid in de toekomst beperken doordat een groter deel van de inkomsten naar de afbetaling van schulden zal vloeien. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <2000.

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

› Financieel

- › **Terugbetalingstermijn:** Roosdaal 8 jaar, 10 Lennik, 10 Vlaams gemiddelde. De indicator geeft weer hoeveel jaren nodig zouden zijn om de uitstaande Lange termijnschulden af te lossen aan het huidige terugbetalingsniveau. Een hoog cijfer duidt op een lange afbetalingstermijn waardoor de handen van het bestuur voor een langere periode gebonden zijn en ze minder financiële ademruimte hebben in perioden van moeilijkheden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <16.
- › **Liquiditeit:** Roosdaal: 2, Lennik 0, gemiddelde 3,01. Een hoge ratio betekent dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de verschuldigde bedragen terug te betalen zonder dat hiervoor extra geleend moet worden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >1.
- › **Autofinancieringsmarge/exploitatieontvangsten:** Roosdaal 11,56%, 9,89% Lennik, 11,32% Vlaams gemiddelde. Indien er sprake is van een laag percentage dan is een lokaal bestuur niet of nauwelijks in staat de leninglasten van periodieke leningen te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >5%.
- › De **APB** ligt in Roosdaal lager. De **OOV** is ook lager te Roosdaal.
- › **21% van schulden** (d.d. eind 2021) zou **overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus** (200 per inwoner)
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten, dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na **6 jaar**.

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

› Financieel

- › Fiscale baten en kosten + fusiebonus: zie vorige slide
- › Financieel zien we nog volgende baten:
 - › Minder afhankelijkheid van externe partners (samenwerkingsverbanden, intercommunales, private partners) met potentiële daling van de deelnamevergoedingen, lidgelden en andere uitgaven tot gevolg
 - › Daling van de kosten voor aankopen diensten en goederen door schaalvoordelen en onderhandelingsmarge
 - › **Daling van de kost voor politieke mandaten** aangezien we van 2 naar één gemeenteraad evolueren
 - › Mogelijke efficiëntiewinsten (financieel of voor betere dienstverlening) door schaalvoordelen op vlak van personeelskosten. In tegenstelling tot de efficiëntiewinsten bij de integratie van gemeente en OCMW kunnen nu objectief wel enkele taken geschrapt worden bij de ondersteunende diensten: één jaarrekening en budget bij de financiële diensten, ééngemaakte RPR en AR voor de personeelsdienst, ...

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

Financiële baten (of kosten) van een fusie

Bron: fusiefiche aangeleverd door ABB

Totale financiële schulden einde 2021	€ 20.273.605,90		Bedrag schuldovername	€ 4.209.400,00	
Totale opbrengst APB (2021)	€ 9.231.118,14	Berekende opbrengst indien laagste % APB	€ 8.698.070,52	Verschil	- € 533.047,62
Totale opbrengst OOV (2021)	€ 4.972.165,89	Berekende opbrengst indien laagste OOV	€ 4.801.332,99	Verschil	- € 170.832,90

- › 21% van schulden (d.d. eind 2021) zou overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus (200 per inwoner)
- › Lennik: APB 8,5%, OOV 708
- › Roosdaal: APB 7,5%, OOV 661
- › Vlaams Gewest gemiddelde: APB 7,18%, OOV 896,86
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 7,5%; OOV 661), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na 6 jaar.

Scenario 5: Fusie van Lennik en Roosdaal

Financiële baten (of kosten) van een fusie

- Maximum toegelaten politieke mandaten: burgemeester + 6 schepenen/voorzitter BCSD + max. 2 extra schepenen (eerste legislatuur na fusie)

	Aantal burgemeesters	Aantal schepenen/vz BCSD	Aantal raadsleden
Vandaag	2	9	42
Na Fusie legislatuur 1	1	8	27
Na Fusie legislatuur 2	1	7	27
Na Fusie legislatuur 3	1	6	27

- Kost politieke mandaten: daling kost

	Vershil legislatuur 1 na fusie	Vershil legislatuur 2 na fusie	Vershil legislatuur 3 na fusie
Jaarlijkse besparing	-€ 648,14	€ 53.338,07	€ 107.324,28
Besparing per legislatuur	-€ 3.888,84	€ 320.028,42	€ 643.945,68

Scenario 6: Fusie Lennik – Ternat

Vergelijking indicatoren Lennik en Ternat

Indicator	Lennik	Ternat
Inwoners	9.312	16.283
Niet-Belgische huidige nationaliteit (tov inwoners)	5,8%	7,1%
Uitrustinggraad	Goed uitgerust	Goed uitgerust
Groene druk	35,9%	40,4%
Grijze druk	40,3%	36,8%
Oppervlakte (in km ²)	31,12	24,48
Bevolkingsdichtheid (per km ²)	300	659
APB-tarief 2022	8,5%	6,9%
OOV-tarief 2022	708	803
Gemiddeld inkomen (euro)	24.999	23.311
Werkzaamheidsgraad (werkenden tov beroepsactieve leeftijd)	79,2%	79,8%
Leefloners per 1.000 inwoners (‰)	3,78	4,17
Personen met verhoogde tegemoetkoming (tov personen in ziekteverzekering)	10,6	10,0

Bron: Provincie in Cijfers

Indicator	Lennik	Ternat
Rioleringsgraad	68,0%	89,8%
Zuiveringsgraad	56,9%	88,8%
Open ruimte tov totale oppervlakte	74%	57,6%
Verharding tov totale oppervlakte	10,2%	20,1%
Investeringsuitgaven/EO	25,33%	15,19%
Investeringsuitgaven per capita	382	204
Financiële schulden per capita	1.250	1.380
Personeel in koppen	110	164
Personeel in VTE (per 1.000 inw)	11,81	10,07
Gemeenteraad meerderheid	Lijst Burgemeester + CD&V + Groen	CD&V en volks + Voor Ternat
Politiezone	Pajottenland	TARL
Hulpverleningszone	Vlaams-Brabant West	Vlaams-Brabant West

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

Indicator	Lennik	Ternat
Belfiuscluster	Landelijke woongemeente met hogere inkomens	Woongemeenten met hogere inkomens
Inwoners: aantal	9.312	16.283
<u>Inwoners: aantal samen</u>	<u>25.595</u>	
Personeel: aantal koppen/VTE	110/78	164/122,9
<u>Personeel: aantal koppen/VTE samen</u>	<u>274 koppen/200,9 VTE</u>	
Grondgebied: in km²	31,12 km ²	24,48 km ²
<u>Grondgebied: in km² samen</u>	<u>55,6 km²</u>	

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

› Ruimtelijk-maatschappelijk

- › Ternat wordt omschreven volgens de Belfiuscluster als woongemeente met hogere inkomens. Het kent een hoge bevolkingsdichtheid van 659/inwoners per km², Lennik slechts 300 inwoners/km². De open ruimte tov totale oppervlakte is relatief laag (57,6%).
- › De gemeente behoort tot de groene gordel rond het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Landschappelijk maakt Ternat deel uit van het Pajottenland, een licht heuvelachtige streek met voornamelijk landbouw. De gemeente behoort tot het gebied regionaal landschap Pajottenland & Zennevallei. Ternat, in het zuiden van de Vlaamse ruit, heeft te kampen met een verstedelijkingsdruk. Deze situeert zich voornamelijk in het noorden van de gemeente (Sint-Katherina-Lombeek).
- › De economische activiteit is hoog in Ternat. Er zijn industrie of KMO-zones en Ternat wordt binnen het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen omschreven als 'specifiek economisch knooppunt' dat logistieke activiteiten en distributie aantrekt.
- › De groene druk in Ternat ligt hoger dan Lennik, de grijze druk lager. Het aantal inwoners van niet Belgische nationaliteit ligt iets hoger dan Lennik maar onder het gemiddelde.
- › Bij een fusie van Lennik en Ternat zou het fusiebestuur op de 233^e plaats staan qua bestuur met hoogste inwonersaantal. In oppervlakte zouden 79 besturen een grotere oppervlakte hebben.

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

› Dienstverlening

- › Qua dienstverlening kunnen er mogelijk enkele stappen vooruit gezet worden door deze schaalvergroting. Ternat wordt net als Lennik omschreven als **goed uitgeruste gemeente**.
- › Mogelijke versterkingen/complementariteit t.a.v. Lennik:
 - › Ruim aanbod aan sportinfrastructuur & de aanwezigheid van een zwembad (reeds samenwerking met Lennik desbetreffende)
 - › Cultuur: een cultureel centrum, De Plotter
 - › Industrie meerdere bedrijventerreinen
 - › Hoog aantal opvangplaatsen buitenschoolse kinderopvang en hoge tevredenheid
 - › ...
- › Risico's:
 - › Uitdagingen op vlak van wegen, fietspaden, voetpaden
 - › Geen uitgebreide ouderenvoorzieningen op vlak van LDC of DVC
 - › ...

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

› Rationeel ambtelijke en operationele capaciteit

- › Bij deze fusie van een grotere gemeente met een kleinere gemeente ontstaan vaak versterkingen op vlak van ambtelijke capaciteit:
 - › Meer personeelsmiddelen en grotere expertise;
 - › Meer mogelijkheden voor interne personeelsmobiliteit;
 - › Grotere slagkracht om medewerkers met managementvaardigheden of specifieke specialisaties aan te trekken;
 - › Ambtelijk kan een fusie zorgen voor meer deskundigheid en expertise en meer slagkracht naar externen toe. De continuïteit zou in principe voor alle dienstverlening en uitvoering van taken gegarandeerd zijn.
- › Bovenstaande versterkingen zullen mogelijk echter minder groot zijn ten opzichte van een fusie met een nog grotere gemeente zoals Dilbeek of Sint-Pieters-Leeuw.
- › Er is een potentieel voordeel van de interne professionalisering die we vaak terugvinden bij grotere besturen. Door het delen van personeel, systemen en middelen kunnen er winsten geboekt worden op vlak van continuïteit, aankopen, specialisatie van het personeel, software investeringen op correcte schaal, etc...
- › Een fusie met dit type bestuur zal mogelijk een impact hebben op de bestaande werking en organisatiecultuur, vandaag een sterkte voor Lennik. Als kleinere speler in een fusieverhaal zal mogelijk niet gegarandeerd kunnen worden dat Lennik haar eigenheid en cultuur zal kunnen behouden (vaak domineert de grootste partner).

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

› Emotioneel

- › Beide besturen werken reeds samen in een aantal samenwerkingsverbanden zoals Intradura, Haviland, cultuurregio, Brandweer Zone Vlaams-Brabant West, de Eerstelijnszone betreft Pajottenland, woonmaatschappij betreft Halle-Vilvoorde-midden... etc. Maar zitten op bepaalde vlakken in andere primaire verbanden: op vlak van politiezone maakt Ternat deel uit van de zone TARL. Ternat, Lennik en Roosdaal hebben recent ook een samenwerking afgesloten op vlak van het recyclagepark. Ook voor het zwembad is een samenwerking lopende en kunnen de inwoners van Lennik beroep doen op de faciliteiten van Ternat aan voordeeltarief. Ternat behoort ook tot een ander gerechtelijk kanton (Asse) en ander kieskanton (Asse). Ternat zit in TMVW voor water, Lennik in De Watergroep.
- › De economische pendelstromen tonen aan dat Ternat op de 8e plaats staat van gemeenten waar mensen uit Lennik naartoe pendelen. Qua inkomende pendelintensiteit staat Ternat eveneens op een 8e plaats. Op vlak van inkomende en uitgaande pendelintensiteit voor kleuter en lager onderwijs staat Ternat op de 6e plaats. Op vlak van inkomende en uitgaande pendel voor secundair onderwijs op de 7e plaats.

› Politiek-strategisch

- › Samenstelling Lennik: Lijst van de burgemeester, CD&V en Groen. Ternat: CD&V en volks en Voor Ternat. In beide besturen zit de CD&V mee in de meerderheid.
- › Momenteel loopt er binnen de TARL-besturen een onderzoek naar bestuurskracht. De TARL besturen zullen mogelijk kiezen om de samenwerking binnen TARL verder te versterken. Men sluit geen toetreding van andere besturen uit maar wil primair focus leggen op het partnerschap binnen TARL.

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

› Financieel

- › **Financiële afhankelijkheid:** Ternat: 22,71 %. Lennik, 23,17%. Vlaams gemiddelde: 22,92%. Deze indicator gaat na in hoeverre een lokaal bestuur afhankelijk is van algemene overdrachten van een hogere overheid. Het meet de fiscale flexibiliteit en de mate waarin het bestuur afhankelijk is van externe financieringsbronnen. Bij een te lage afhankelijkheid van algemene werkingssubsidies kunnen besturen in tijden van globale crisisperiodes minder terugvallen op de zekerheid van een inkomstenbron die relatief minder conjunctuurgevoelig is dan de meeste andere inkomstenbronnen. Langs de andere kant kan een te hoge afhankelijkheid ook gevaarlijk zijn als de centrale overheid zich genoodzaakt ziet om te snijden in de overdrachten naar aanleiding van een globale recessie. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >15% - <30%.
- › De **ratio exploitatie uitgaven per capita:** Ternat 784, Lennik 898, Vlaams gemiddelde: 996,22. Een hoog bedrag aan exploitatie-uitgaven per capita kan erop duiden dat het lokaal bestuur een relatief hoge marge heeft om de exploitatie-uitgaven in te krimpen indien het in financiële moeilijkheden verkeert en dus meer kan terugvallen op besparingen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >600.
- › De **ratio investeringsuitgaven/exploitatieontvangsten** ligt Ternat op 15,19%. Lennik 25,33% Vlaams gemiddelde: 17,95%. Gemeenten met meer financiële middelen zijn meer in staat om te investeren (vandaar in termen van exploitatieontvangsten). Een laag percentage duidt erop dat een bestuur weinig heeft geïnvesteerd en wellicht belangrijke investeringsnoden (en dus toekomstige uitgaven) kent. Een hoog percentage betekent dat een bestuur in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd en dus, bij financiële moeilijkheden, wellicht wat kan temporiseren inzake nieuwe investeringen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >10%.
- › **Financiële schulden per capita:** Ternat 1380, 1.250 Lennik, Vlaams gemiddelde 1.063,63. Een hoog bedrag kan de financiële vrijheid in de toekomst beperken doordat een groter deel van de inkomsten naar de afbetaling van schulden zal vloeien. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <2000.

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

› Financieel

- › **Terugbetalingstermijn:** Ternat 16 jaar, 10 Lennik, 10 Vlaams gemiddelde. De indicator geeft weer hoeveel jaren nodig zouden zijn om de uitstaande Lange termijnschulden af te lossen aan het huidige terugbetalingsniveau. Een hoog cijfer duidt op een lange afbetalingstermijn waardoor de handen van het bestuur voor een langere periode gebonden zijn en ze minder financiële ademruimte hebben in perioden van moeilijkheden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <16.
- › **Liquiditeit:** Ternat: 2, Lennik 0, Vlaams gemiddelde 3,01. Een hoge ratio betekent dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de verschuldigde bedragen terug te betalen zonder dat hiervoor extra geleend moet worden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >1.
- › **Autofinancieringsmarge/exploitatieontvangsten:** Ternat 11,12%, 9,89% Lennik, 11,32% Vlaams gemiddelde. Indien er sprake is van een laag percentage dan is een lokaal bestuur niet of nauwelijks in staat de leninglasten van periodieke leningen te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >5%.
- › De **APB** ligt in Ternat lager. De **OOV** is in Ternat hoger.
- › **23% van schulden** (d.d. eind 2021) zou **overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus** (300 per inwoner)
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten, dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na **5,2 jaar**.

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

› Financieel

- › Fiscale baten en kosten + fusiebonus: zie vorige slide
- › Financieel zien we nog volgende baten:
 - › Minder afhankelijkheid van externe partners (samenwerkingsverbanden, intercommunales, private partners) met potentiële daling van de deelnamevergoedingen, lidgelden en andere uitgaven tot gevolg
 - › Daling van de kosten voor aankopen diensten en goederen door schaalvoordelen en onderhandelingsmarge
 - › **Daling van de kost voor politieke mandaten** aangezien we van 2 naar één gemeenteraad evolueren
 - › Mogelijke efficiëntiewinsten (financieel of voor betere dienstverlening) door schaalvoordelen op vlak van personeelskosten. In tegenstelling tot de efficiëntiewinsten bij de integratie van gemeente en OCMW kunnen nu objectief wel enkele taken geschrapt worden bij de ondersteunende diensten: één jaarrekening en budget bij de financiële diensten, ééngemaakte RPR en AR voor de personeelsdienst, ...

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

Financiële baten (of kosten) van een fusie

Bron: fusiefiche aangeleverd door ABB

Totale financiële schulden einde 2021	€ 33.959.323,27		Bedrag schuldovername	€ 7.678.500,00	
Totale opbrengst APB (2021)	€ 10.358.280,45	Berekende opbrengst indien laagste % APB	€ 9.505.404,26	Verschil	- € 852.876,19
Totale opbrengst OOV (2021)	€ 7.807.948,11	Berekende opbrengst indien laagste OOV	€ 7.190.607,53	Verschil	- € 617.340,58

- › 23% van schulden (d.d. eind 2021) zou overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus (300 per inwoner)
- › Lennik: APB 8,5%, OOV 708
- › Ternat: APB 6,9%, OOV 803
- › Vlaams Gewest gemiddelde: APB 7,18%, OOV 896,86
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 6,9%; OOV 708), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na 5,2 jaar.

Scenario 6: Fusie van Lennik en Ternat

Financiële baten (of kosten) van een fusie

- Maximum toegelaten politieke mandaten: burgemeester + 6 schepenen/voorzitter BCSD + max. 2 extra schepenen (eerste legislatuur na fusie)

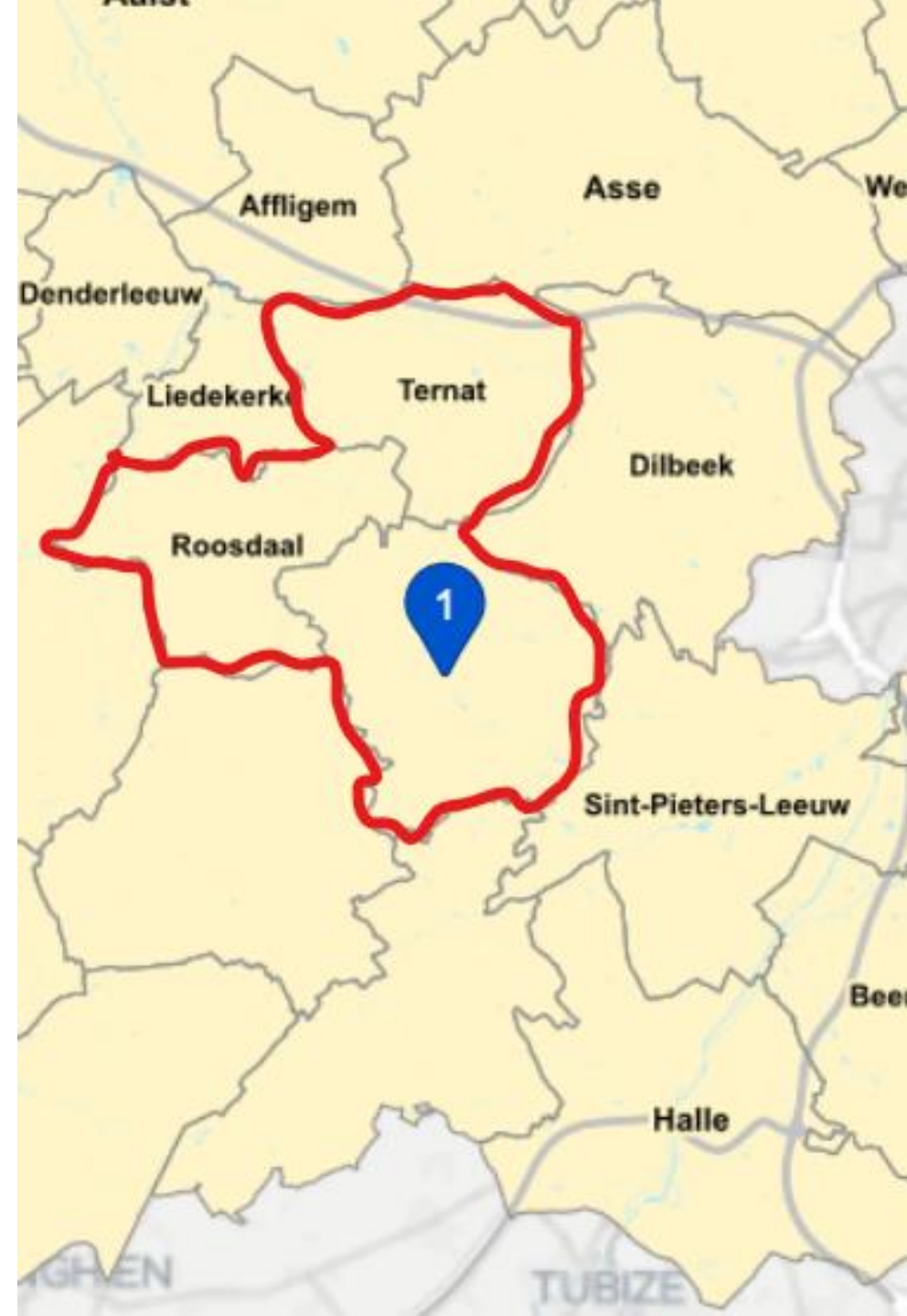
	Aantal burgemeesters	Aantal schepenen/vz BCSD	Aantal raadsleden
Vandaag	2	9	46
Na Fusie legislatuur 1	1	8	29
Na Fusie legislatuur 2	1	7	29
Na Fusie legislatuur 3	1	6	29

- Kost politieke mandaten: daling

	Vershil legislatuur 1 na fusie	Vershil legislatuur 2 na fusie	Vershil legislatuur 3 na fusie
Jaarlijkse besparing	-€ 10.564,62	€ 47.125,09	€ 104.814,80
Besparing per legislatuur	-€ 63.387,72	€ 282.750,54	€ 628.888,80

Scenario 7:

Fusie Lennik – Ternat - Roosdaal

Vergelijking indicatoren Lennik, Ternat, Roosdaal

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal
Inwoners	9.312	16.283	11.735
Niet-Belgische huidige nationaliteit (tov inwoners)	5,8%	7,1%	4,3%
Uitrustinggraad	Goed uitgerust	Goed uitgerust	Zwakke uitrusting
Groene druk	35,9%	40,4%	37,9%
Grijze druk	40,3%	36,8%	34,8%
Oppervlakte (in km ²)	31,12	24,48	21,69
Bevolkingsdichtheid (per km ²)	300	659	535
APB-tarief 2022	8,5%	6,9%	7,5%
OOV-tarief 2022	708	803	661
Gemiddeld inkomen (euro)	24.999	23.311	23.346
Werkzaamheidsgraad (werkenden tov beroepsactieve leeftijd)	79,2%	79,8%	78,5%
Leefloners per 1.000 inwoners (‰)	3,78	4,17	1,76
Personen met verhoogde tegemoetkoming (tov personen in ziekteverzekering)	10,6	10,0	10,4

Bron: Provincie in Cijfers

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal
Rioleringsgraad	68,0%	89,8%	85,5%
Zuiveringsgraad	56,9%	88,8%	85,5%
Open ruimte tov totale oppervlakte	74%	57,6%	63%
Verharding tov totale oppervlakte	10,2%	20,1%	15,5%
Investeringsuitgaven/EO	25,33%	15,19%	21,18%
Investeringsuitgaven per capita	382	204	238
Financiële schulden per capita	1.250	1.380	742
Personeel in koppen	110	164	90
Personeel in VTE (per 1.000 inw)	11,81	10,07	7,67
Gemeenteraad meerderheid	Lijst Burgemeester + CD&V + Groen	CD&V en volks + Voor Ternat	CD&V
Politiezone	Pajottenland	TARL	TARL
Hulpverleningszone	Vlaams-Brabant West	Vlaams-Brabant West	Vlaams-Brabant West

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal
Belfiuscluster	Landelijke woongemeente met hogere inkomens	Woongemeenten met hogere inkomens	Woongemeenten met hogere inkomens
Inwoners: aantal	9.312	16.283	11.735
<u>Inwoners: aantal samen</u>	<u>37.330</u>		
Personeel: aantal koppen/VTE	110/78	164/122,9	90/71,9
<u>Personeel: aantal koppen/VTE samen</u>	<u>364 koppen/272,8 VTE</u>		
Grondgebied: in km²	31,12 km ²	24,48 km ²	21,69 km ²
<u>Grondgebied: in km² samen</u>	<u>77,29 km²</u>		

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

› Ruimtelijk-maatschappelijk

- › Lennik, Ternat en Roosdaal zijn typologisch gelijk en worden omschreven volgens de Belfiuscluster als (landelijke) woongemeente met hogere inkomens.
- › Landschappelijk maken Ternat, Roosdaal en Lennik deel uit van het Pajottenland, een licht heuvelachtige streek met voornamelijk landbouw.
- › De economische activiteit is hoog in Ternat. Er zijn industrie of KMO-zones en Ternat wordt binnen het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen omschreven als 'specifiek economisch knooppunt' dat logistieke activiteiten en distributie aantrekt.
- › De economische activiteit in Roosdaal is vrij laag. Het aantal horeca en handelszaken beperkt. De ondernemersgraad ligt het laagst ivg de omliggende gemeenten van Lennik. Roosdaal bouwt wel aan de uitbouw van de KMO zone aan de Ninoofsesteenweg, die extra ruimte zal bieden voor een 40 tal bedrijven.
- › Het aantal inwoners van niet Belgische nationaliteit in Ternat ligt iets hoger dan Lennik maar onder het gemiddelde.
- › De inwoners van Roosdaal scoren de tevredenheid over culturele voorzieningen hoog. De tevredenheid over en gebruik van de bibliotheek en culturele activiteiten ligt relatief hoog in de vergelijking van Lennik en haar omliggende gemeenten.
- › Bij een fusie van Lennik, Ternat en Roosdaal zou het nieuw bestuur 37.330 inwoners tellen. Slechts 30 besturen in Vlaanderen hebben een hoger inwonersaantal.
- › In oppervlakte zal het nieuw bestuur, 77,29 km² groot zijn. Slechts 39 besturen zouden een grotere oppervlakte hebben.

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

› Dienstverlening

- › Qua dienstverlening kunnen er mogelijk enkele stappen vooruit gezet worden door deze schaalvergroting. Ternat wordt net als Lennik omschreven als **goed uitgeruste gemeente**.
- › Mogelijke versterkingen/complementariteit t.a.v. Lennik:
 - › Ruim aanbod aan sportinfrastructuur & de aanwezigheid van een zwembad (reeds samenwerking met Lennik desbetreffende)
 - › Cultuur: een cultureel centrum, De Plotter
 - › Industrie meerdere bedrijventerreinen
 - › Hoog aantal opvangplaatsen buitenschoolse kinderopvang en hoge tevredenheid
 - › ...
- › Risico's:
 - › Uitdagingen op vlak van wegen, fietspaden, voetpaden
 - › Geen uitgebreide ouderenvoorzieningen op vlak van LDC of DVC
 - › ...

› . Roosdaal wordt omschreven als 'zwakke uitgeruste gemeente'.

Mogelijke versterkingen/complementariteit t.a.v. Lennik vinden we in aanwezigheid van:

- › Roosdaal kent een ruim onderwijsaanbod in kleuter en lager onderwijs en heeft ook een aanbod in gewoon en buitengewoon secundair onderwijs. Het aantal leerlingen dat Roosdaal aantrekt ligt hier iets lager dan Lennik maar vrij hoog voor een lokaal bestuur van deze schaal.
- › De inwoners van Roosdaal scoren de tevredenheid over culturele voorzieningen hoog. De tevredenheid over en gebruik van de bibliotheek en culturele activiteiten ligt relatief hoog in de vergelijking van Lennik en haar omliggende gemeenten.
 - › Roosdaal beschikt over het gemeenschapshuis Het Koetshuis.
- › Risico's:
 - › Uitdagingen op vlak van wegen, fietspaden, voetpaden
 - › Beperkte industrie
 - › Uitdagingen op vlak van het bijzonder sociaal objectief
 - › ...

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

› Rationeel ambtelijke en operationele capaciteit

- › Deze fusie kan zorgen voor aanzienlijke versterkingen op vlak van ambtelijke capaciteit:
 - › Meer personeelsmiddelen en grotere expertise;
 - › Meer mogelijkheden voor interne personeelsmobiliteit;
 - › Grotere slagkracht om medewerkers met managementvaardigheden of specifieke specialisaties aan te trekken;
 - › Ambtelijk kan een fusie zorgen voor meer deskundigheid en expertise en meer slagkracht naar externen toe. De continuïteit zou in principe voor alle dienstverlening en uitvoering van taken gegarandeerd zijn.
- › Door het delen van personeel, systemen en middelen kunnen er winsten geboekt worden op vlak van continuïteit, aankopen, specialisatie van het personeel, software investeringen op correcte schaal, etc...
- › Anderzijds merken we dat ambtelijke en operationele capaciteit van de betrokken besturen niet op hetzelfde niveau zit. Vraag stelt zich of we de huidige sterktes van Lennik zullen kunnen behouden of verder versterken in een fusie met deze partner.
- › Opgelet: een fusie van 3 besturen zorgt voor grotere complexiteit in afstemming, uniformiseren,...

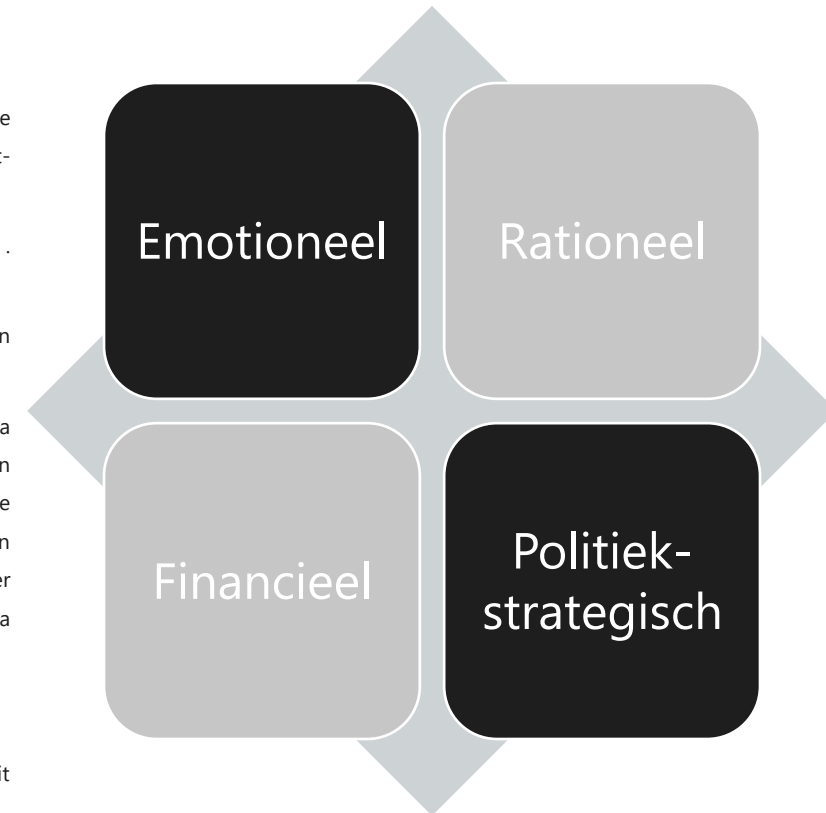
Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

› Emotioneel

- › De drie besturen werken reeds samen in een aantal samenwerkingsverbanden zoals Intradura (afval), Haviland, cultuurregio, Brandweer Zone Vlaams-Brabant West, de Eerstelijnszone betreft Pajottenland, woonmaatschappij betreft Halle-Vilvoorde-midden, welzijnskoepel West-Brabant,... etc.
- › Maar zitten op bepaalde vlakken in andere primaire verbanden: op vlak van politiezone maken Ternat & Roosdaal deel uit van de zone TARL. . Op vlak van rioleringsbeheer zitten Ternat en Lennik bij een andere partner. Roosdaal doet dit in eigen beheer.
- › Ternat, Lennik en Roosdaal hebben recent ook een samenwerking afgesloten op vlak van het recyclagepark. Ook voor het zwembad is een samenwerking lopende en kunnen de inwoners van Lennik beroep doen op de faciliteiten van Ternat aan voordeeltarief.
- › De economische pendelstromen tonen aan dat Ternat op de 8^e plaats staat van gemeenten waar mensen uit Lennik naartoe pendelen. Qua inkomende pendelintensiteit staat Ternat eveneens op een 8^e plaats. Op vlak van inkomende en uitgaande pendelintensiteit voor kleuter en lager onderwijs staat Ternat op de 6^e plaats. Op vlak van inkomende en uitgaande pendel voor secundair onderwijs op de 7^e plaats. De economische pendelstromen tonen ook aan dat er zeer weinig uitgaande pendelintensiteit is tussen Lennik en Roosdaal. Op vlak van inkomende intensiteit staat Roosdaal wel op een 3^e plaats. Op vlak van onderwijs stellen we wel sterke pendelbewegingen vast inzake kleuter en lager onderwijs (2^e plaats). Op vlak van secundair onderwijs neemt Roosdaal een 4^e plaats in qua inkomende pendel en 2^e plaats qua uitgaande pendel.

› Politiek-strategisch

- › Samenstelling Lennik: Lijst van de burgemeester, CD&V en Groen. Ternat: CD&V en volks en Voor Ternat. Roosdaal: CD&V. In de 3 besturen zit de CD&V mee in de meerderheid.
- › Op het ogenblik van de studie loopt er binnen de TARL-besturen een onderzoek naar bestuurskracht. De TARL besturen zullen mogelijk kiezen om de samenwerking binnen TARL verder te versterken. Men sluit geen toetreding van andere besturen uit maar wil primair focus leggen op het partnerschap binnen TARL.

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

› Financieel

- › **Financiële afhankelijkheid:** Ternat: 22,71 %, Roosdaal: 22,42% en Lennik, 23,17%. Vlaams gemiddelde: 22,92%. Deze indicator gaat na in hoeverre een lokaal bestuur afhankelijk is van algemene overdrachten van een hogere overheid. Het meet de fiscale flexibiliteit en de mate waarin het bestuur afhankelijk is van externe financieringsbronnen. Bij een te lage afhankelijkheid van algemene werkingssubsidies kunnen besturen in tijden van globale crisisperiodes minder terugvallen op de zekerheid van een inkomstenbron die relatief minder conjunctuurgevoelig is dan de meeste andere inkomstenbronnen. Langs de andere kant kan een te hoge afhankelijkheid ook gevaarlijk zijn als de centrale overheid zich genoodzaakt ziet om te snijden in de overdrachten naar aanleiding van een globale recessie. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >15% - <30%.
- › De **ratio exploitatie uitgaven per capita:** Ternat 784, Roosdaal 675,21 en Lennik 898, Vlaams gemiddelde: 996,22. Een hoog bedrag aan exploitatie-uitgaven per capita kan erop duiden dat het lokaal bestuur een relatief hoge marge heeft om de exploitatie-uitgaven in te krimpen indien het in financiële moeilijkheden verkeert en dus meer kan terugvallen op besparingen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >600.
- › De **ratio investeringsuitgaven/exploitatieontvangsten** ligt Ternat op 15,19%, Roosdaal 21,18% en Lennik 25,33% Vlaams gemiddeld: 17,95%. Gemeenten met meer financiële middelen zijn meer in staat om te investeren (vandaar in termen van exploitatieontvangsten). Een laag percentage duidt erop dat een bestuur weinig heeft geïnvesteerd en wellicht belangrijke investeringsnoden (en dus toekomstige uitgaven) kent. Een hoog percentage betekent dat een bestuur in het recente verleden veel heeft geïnvesteerd en dus, bij financiële moeilijkheden, wellicht wat kan temporiseren inzake nieuwe investeringen. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >10%.
- › **Financiële schulden per capita (in euro):** Ternat 1380, Roosdaal 741 en 1.250 Lennik, Vlaams gemiddelde 1.063,63. Een hoog bedrag kan de financiële vrijheid in de toekomst beperken doordat een groter deel van de inkomsten naar de afbetaling van schulden zal vloeien. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <2000.

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

› Financieel

- › **Terugbetalingstermijn:** Ternat 16 jaar, Roosdaal 8,5 jaar en 10 jaar Lennik, 10 jaar Vlaams gemiddelde. De indicator geeft weer hoeveel jaren nodig zouden zijn om de uitstaande Lange termijnschulden af te lossen aan het huidige terugbetalingsniveau. Een hoog cijfer duidt op een lange afbetalingstermijn waardoor de handen van het bestuur voor een langere periode gebonden zijn en ze minder financiële ademruimte hebben in perioden van moeilijkheden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt <16.
- › **Liquiditeit:** Ternat: 2, Roosdaal 1,78 en Lennik 0,4. Vlaams gemiddelde 3,01. Een hoge ratio betekent dat er voldoende middelen aanwezig zijn om de verschuldigde bedragen terug te betalen zonder dat hiervoor extra geleend moet worden. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >1.
- › **Autofinancieringsmarge/exploitatieontvangsten:** Ternat 11,12%, Roosdaal 11,56%, 9,89% Lennik, 11,32% Vlaams gemiddelde. Indien er sprake is van een laag percentage dan is een lokaal bestuur niet of nauwelijks in staat de leninglasten van periodieke leningen te dragen met het saldo van de exploitatie. Hierdoor kan het moeilijker worden om nieuw beleid te voeren, nieuwe investeringen aan te gaan (hetzij rechtstreeks gefinancierd hetzij door het aangaan van nieuwe leningen) en om andere initiatieven te nemen in de komende jaren. De indicator geeft het gemiddelde over de laatste 3 jaarrekeningen weer. De drempelwaarde o.b.v. de 10% slechtst presterende besturen bedraagt >5%.
- › De **APB ligt het hoogst in Lennik en het laagst in Ternat**. Ternat 6,9%, Roosdaal 7,5% en Lennik 8,5%.
- › De **OOV is hoogst in Ternat en het laagst in Roosdaal**. Ternat 802,90, Roosdaal 661,21 en Lennik 708,00
- › **45% van schulden** (d.d. eind 2021) zou **overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus** (500 per inwoner)
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten, dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na **8,1 jaar**.

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

› Financieel

- › Fiscale baten en kosten + fusiebonus: zie vorige slide
- › Financieel zien we nog volgende baten:
 - › Minder afhankelijkheid van externe partners (samenwerkingsverbanden, intercommunales, private partners) met potentiële daling van de deelnamevergoedingen, lidgelden en andere uitgaven tot gevolg.
 - › Daling van de kosten voor aankopen diensten en goederen door schaalvoordelen en onderhandelingsmarge
 - › **Daling van de kost voor politieke mandaten** aangezien we van 3 naar één gemeenteraad evolueren
 - › Mogelijke efficiëntiewinsten (financieel of voor betere dienstverlening) door schaalvoordelen op vlak van personeelskosten. In tegenstelling tot de efficiëntiewinsten bij de integratie van gemeente en OCMW kunnen nu objectief wel enkele taken geschrapt worden bij de ondersteunende diensten: één jaarrekening en budget bij de financiële diensten, ééngemaakte RPR en AR voor de personeelsdienst, ...

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

Financiële baten (of kosten) van een fusie

Bron: fusiefiche aangeleverd door ABB

Totale financiële schulden einde 2021	€ 42.423.261,73		Bedrag schuldovername	€ 18.892.500,00	
Totale opbrengst APB (2021)	€ 15.058.493,83	Berekende opbrengst indien laagste % APB	€ 13.829.600,57	Verschil	- € 1.228.893,26
Totale opbrengst OOV (2021)	€ 10.195.166,47	Berekende opbrengst indien laagste OOV	€ 9.102.616,10	Verschil	- € 1.092.550,37

- › 45% van schulden (d.d. eind 2021) zou overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus (500 per inwoner)
- › Lennik: APB 8,5%, OOV 708
- › Ternat: APB 6,9%, OOV 803
- › Roosdaal: APB 7,5%, OOV 661,21
- › Vlaams Gewest gemiddelde: APB 7,18%, OOV 896,86
- › Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 6,9%; OOV 661,21), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na 8,1 jaar.

Scenario 7: Fusie van Lennik, Ternat, Roosdaal

Financiële baten (of kosten) van een fusie

- Maximum toegelaten politieke mandaten: burgemeester + 7 schepenen/voorzitter BCSD + max. 2 extra schepenen (eerste legislatuur na fusie)

	Aantal burgemeesters	Aantal schepenen/vz BCSD	Aantal raadsleden
Vandaag	3	14	67
Na Fusie legislatuur 1	1	9	33
Na Fusie legislatuur 2	1	8	33
Na Fusie legislatuur 3	1	7	33

- Kost politieke mandaten: daling

	Vershil legislatuur 1 na fusie	Vershil legislatuur 2 na fusie	Vershil legislatuur 3 na fusie
Jaarlijkse besparing	€ 215.616,63	€ 276.831,40	€ 338.046,17
Besparing per legislatuur	€ 1.293.699,78	€ 1.660.988,40	€ 2.028.277,02

Scenario 8: Fusie Lennik – TARL

Scenario 8: Fusie van Lennik en TARL

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal	Affligem	Liedekerke
Belfiuscluster	Landelijke woongemeente met hogere inkomens	Woongemeenten met hogere inkomens	Woongemeenten met hogere inkomens	Woongemeenten met hogere inkomens	Woongemeenten met toenemend aantal jongeren
Inwoners: aantal	9.312	16.283	11.735	13.466	13.651
<u>Inwoners: aantal samen</u>	<u>64.447</u>				
Personeel: aantal koppen/VTE	110/78	164/122,9	90/71,9	98/78,7	113/93,6
<u>Personeel: aantal koppen/VTE samen</u>	<u>575 koppen/445,1 VTE</u>				
Grondgebied: in km²	31,12 km ²	24,48 km ²	21,69 km ²	17,70 km ²	10,08km ²
<u>Grondgebied: in km² samen</u>	<u>105,07 km²</u>				

Vergelijking indicatoren Lennik, TARL

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal	Affligem	Liedekerke
Inwoners	9.312	16.283	11.735	13.466	13.651
Niet-Belgische huidige nationaliteit (tov inwoners)	5,8%	7,1%	4,3%	5,7%	29,4%
Uitrustingsgraad	Goed uitgerust	Goed uitgerust	Zwakke uitrusting	Matig uitgerust	Goed uitgerust
Groene druk	35,9%	40,4%	37,9%	42,8%	42,3%
Grijze druk	40,3%	36,8%	34,8%	36,1%	38,2%
Oppervlakte (in km ²)	31,12	24,48	21,69	17,70	10,08
Bevolkingsdichtheid (per km ²)	300	659	535	751	1.342
APB-tarief 2022	8,5%	6,9%	7,5%	7,0%	7,8%
OOV-tarief 2022	708	803	661	244,51	1.038
Gemiddeld inkomen (euro)	24.999	23.311	23.346	23.105	20.510
Werkzaamheidsgraad (werkenden tov beroepsactieve leeftijd)	79,2%	79,8%	78,5%	80%	77,3%

Vergelijking indicatoren Lennik, TARL

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal	Affligem	Liedekerke
Rioleringsgraad	68,0%	89,8%	85,5%	97,1%	99,1%
Zuiveringsgraad	56,9%	88,8%	85,5%	97,1%	99,1%
Personeel in koppen	110	164	90	98	113
Personeel in VTE (per 1.000 inw)	11,81	10,07	7,67	7,23	8,14
Gemeenteraad meerderheid	Lijst Burgemeester + CD&V + Groen	CD&V en volks + Voor Ternat	CD&V	Lijst Burgemeester + OPEN2040	CD&V Plus + Vooruit + Open VLD

Vergelijking indicatoren Lennik, TARL

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal	Affligem	Liedekerke
Politiezone	5405 PZ Pajottenland	5407 PZ TARL	5407 PZ TARL	5407 PZ TARL	5407 PZ TARL
Hulpverleningszone	Brandweer Zone Vlaams-Brabant West	Brandweer Zone Vlaams-Brabant West	Brandweer Zone Vlaams-Brabant West	Brandweer Zone Vlaams-Brabant West	Brandweer Zone Vlaams-Brabant West
Bestuurlijk arrondissement	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde
Gerechtelijk arrondissement	Brussel	Brussel	Brussel	Brussel	Brussel
Gerechtelijk kanton	Lennik	Asse	Lennik	Asse	Lennik
Kieskanton	Lennik	Asse	Lennik	Asse	Asse
Kiesarrondissement	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde
Provinciedistrict	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde
Referentieregio	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde	Halle-Vilvoorde
IGS: afval	Intradura	Intradura	Intradura	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Land van Aalst voor Milieu (IVLA)	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Land van Aalst voor Milieu (IVLA)

Vergelijking indicatoren Lennik, TARL

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal	Affligem	Liedekerke
IGS: Streekontwikkeling	Intercommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening en Economisch-Sociale Expansie van het Arrondissement Halle-Vilvoorde (Haviland)	Intercommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening en Economisch-Sociale Expansie van het Arrondissement Halle-Vilvoorde (Haviland)	Intercommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening en Economisch-Sociale Expansie van het Arrondissement Halle-Vilvoorde (Haviland)	Intercommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening en Economisch-Sociale Expansie van het Arrondissement Halle-Vilvoorde (Haviland)	Intercommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening en Economisch-Sociale Expansie van het Arrondissement Halle-Vilvoorde (Haviland)
IGS: energie	Fluvius West/Iverlek	Iverlek	Fluvius West/Iverlek	Intercommunale vereniging voor energieleveringen in Midden-Vlaanderen (Intergem)	Fluvius West/Iverlek
IGS: water	De Watergroep	TMVW	De Watergroep	TMVW	TMVW
Rioolbeheerder	Riobra	AquaRio	Gemeente	AquaRio	AquaRio
IGS: crematoria	Intergemeentelijke vereniging voor crematoriumbeheer in het arrondissement Halle-Vilvoorde (Havicrem)	Intergemeentelijke vereniging voor crematoriumbeheer in het arrondissement Halle-Vilvoorde (Havicrem)	Intergemeentelijke vereniging voor crematoriumbeheer in het arrondissement Halle-Vilvoorde (Havicrem)	Intergemeentelijke vereniging voor crematoriumbeheer in het arrondissement Halle-Vilvoorde (Havicrem)	Intergemeentelijke vereniging voor crematoriumbeheer in het arrondissement Halle-Vilvoorde (Havicrem)
IGS: overige	-	TMVS	-	-	TMVS

Vergelijking indicatoren Lennik, TARL

Indicator	Lennik	Ternat	Roosdaal	Affligem	Liedekerke
IGS: projectvereniging (cultuur, sport, onroerend erfgoed, werkgelegenheid,...)	Cultuurregio Pajottenland	Cultuurregio Pajottenland	Cultuurregio Pajottenland	Cultuurregio Pajottenland	Cultuurregio Pajottenland
	Jeugdregio Pajottenland				
	Onroerend erfgoed Pajottenland				
Eerstelijnszone	Eerstelijnszone Pajottenland	Eerstelijnszone Pajottenland	Eerstelijnszone Pajottenland	Eerstelijnszone Amalo	Eerstelijnszone Amalo
Meerhoofdige welzijnsverenigingen	Welzijnskoepel West-Brabant	Welzijnskoepel West-Brabant	Welzijnskoepel West-Brabant	Welzijnskoepel West-Brabant	Welzijnskoepel West-Brabant
Vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening	CAW Halle-Vilvoorde	CAW Halle-Vilvoorde	CAW Halle-Vilvoorde	CAW Halle-Vilvoorde	CAW Halle-Vilvoorde
Woonzorgvereniging of woonzorgvennootschap				Woonzorgcentrum Van Lierde vzw	
Woonmaatschappij	Halle-Vilvoorde-Midden	Halle-Vilvoorde-Midden	Halle-Vilvoorde-Midden	Halle-Vilvoorde-Midden	Halle-Vilvoorde-Midden

Scenario 8: Fusie van Lennik & TARL

› Ruimtelijk-maatschappelijk

- › Bij een fusie van Lennik met de TARL besturen zou het fusiebestuur een oppervlakte beslaan van 105,07 km². Slechts 12 besturen zouden een hoger inwonersaantal hebben (de 10 centrumsteden + Genk en Roeselare). In oppervlakte zouden slecht 13 besturen een grotere oppervlakte hebben.
- › Lennik, Ternat en Liedekerke worden omschreven als goed uitgeruste gemeenten. Affligem als matig uitgerust. Roosdaal als zwak uitgerust.
- › Deze fusiegemeente zou een groot grondgebied beslaan wat enkele ruimtelijke uitdagingen met zich mee zal brengen en complexiteit in zich draagt wat betreft het afstemmen van de ruimtelijke en maatschappelijke uitdagingen op niveau van het fusiebestuur.
- › Opgelet: Liedekerke en Affligem zijn lid van een andere afvalintercommunale.

› Dienstverlening

- › Qua dienstverlening kunnen er mogelijk enkele stappen vooruit gezet worden door deze schaalvergroting. De meeste van de betrokken besturen zijn matig tot goed uitgeruste gemeenten.
- › Risico's:
 - › De omvang van het grondgebied zal nieuwe uitdagingen en complexiteiten genereren.

Scenario 8: Fusie van Lennik & TARL

› Rationeel ambtelijke en operationele capaciteit

- › Deze fusie kan zorgen voor aanzienlijke versterkingen op vlak van ambtelijke capaciteit:
 - › Meer personeelsmiddelen en grotere expertise;
 - › Meer mogelijkheden voor interne personeelsmobiliteit;
 - › Grotere slagkracht om medewerkers met managementvaardigheden of specifieke specialisaties aan te trekken;
 - › Ambtelijk kan een fusie zorgen voor meer deskundigheid en expertise en meer slagkracht naar externen toe. De continuïteit zou in principe voor alle dienstverlening en uitvoering van taken gegarandeerd zijn.
- › Door het delen van personeel, systemen en middelen kunnen er winsten geboekt worden op vlak van continuïteit, aankopen, specialisatie van het personeel, software investeringen op correcte schaal, etc...
- › Anderzijds merken we dat ambtelijke en operationele capaciteit van de betrokken besturen niet op hetzelfde niveau zit. Vraag stelt zich of we de huidige sterktes van Lennik zullen kunnen behouden of verder versterken in een fusie met deze partner.
- › De transitiekost van een fusie met 5 besturen is zeer groot. Hoe meer organisaties deelnemen, hoe groter de kost en impact op systemen, medewerkers, structuren, etc

Scenario 8: Fusie van Lennik & TARL

› Emotioneel

- › De besturen Ternat, Affligem, Roosdaal en Liedekerke werken reeds samen in de politiezone TARL.
- › Lennik werkt op bepaalde vlakken reeds samen met besturen die deel uitmaken van de TARL. De partners zijn m.a.w. niet vreemd tav elkaar.

› Politiek-strategisch

- › Momenteel loopt er binnen de TARL-besturen een onderzoek naar bestuurskracht. De TARL besturen zullen mogelijk kiezen om de samenwerking binnen TARL verder te versterken. Men sluit geen toetreding van andere besturen uit maar wil primair focus leggen op het partnerschap binnen TARL.

Scenario 8: Fusie van Lennik & TARL

› Financieel

	Lennik	Roosdaal	Ternat	Affligem	Liedekerke
Financiële afhankelijkheid (Vlaams gemiddelde: 22,92%)	23,17%	22,42%	22,71%	21,64%	22,80%
Exploitatie-uitgaven per capita (Vlaams gemiddelde: 996,22)	898,91	675,21	784,29	676,78	757,49
Investeringsuitgaven/EO (Vlaams gemiddelde: 17,95%)	25,33%	21,18%	15,19%	15,05%	9,92%
Investeringsuitgaven per capita (Vlaams gemiddelde: 283,04)	382,44	238,78	203,47	165,43	126,20
Financiële schulden per capita (Vlaams gemiddelde: 1063,63)	1249,26	741,73	1379,66	494,68	1729,42

Scenario 8: Fusie van Lennik & TARL

› Financieel

	Lennik	Roosdaal	Ternat	Affligem	Liedekerke
Terugbetalingstermijn (Vlaams gemiddelde: 10,31)	10,41	8,56	15,72	6,40	12,49
Liquiditeit (Vlaams gemiddelde: 3,01)	0,48	1,78	1,87	1,43	1,85
AFM/EO (Vlaams gemiddelde: 11,32%)	9,89%	11,56%	11,12%	10,66%	4,43%

Scenario 8: Fusie van Lennik & TARL

› Financieel

- › Fiscale baten en kosten + fusiebonus: zie vorige slide
- › Financieel zien we nog volgende baten:
 - › Daling van de deelnamevergoedingen of lidgelden aan intercommunales en samenwerkingsverbanden
 - › Daling van de kosten voor aankopen diensten en goederen door schaalvoordelen en onderhandelingsmarge
 - › **Daling van de kost voor politieke mandaten** aangezien we van 5 naar één gemeenteraad evolueren
 - › Mogelijke efficiëntiewinsten (financieel of voor betere dienstverlening) door schaalvoordelen op vlak van personeelskosten. In tegenstelling tot de efficiëntiewinsten bij de integratie van gemeente en OCMW kunnen nu objectief wel enkele taken geschrapt worden bij de ondersteunende diensten: één jaarrekening en budget bij de financiële diensten, ééngemaakte RPR en AR voor de personeelsdienst, ...

Scenario 8: Fusie van Lennik & TARL

Financiële baten (of kosten) van een fusie

Bron: fusiefiche aangeleverd door ABB

Totale financiële schulden einde 2021	€ 72.371.439,01		Bedrag schuldovername	€ 32.609.000,00	
Totale opbrengst APB (2021)	€ 24.395.278,45	Berekende opbrengst indien laagste % APB	€ 22.598.880,11	Verschil	- € 1.796.398,34
Totale opbrengst OOV (2021)	€ 17.463.957,40	Berekende opbrengst indien laagste OOV	€ 14.405.878,03	Verschil	- € 3.058.079,37

- 45% van schulden (d.d. eind 2021) zou overgenomen worden d.m.v. de fusiebonus (500 per inwoner)
- APB: Lennik 8,5%, Roosdaal 7,5%, Ternat 6,9%, Affligem 7,0% en Liedekerke 7,8%
- OOV Lennik 708,00, Roosdaal 661,21, Ternat 802,90, Affligem 785,00 en Liedekerke 1.038,00
- Vlaams Gewest gemiddelde: APB 7,18%, OOV 896,86
- Wanneer we de assumptie maken dat de nieuwe gemeente de keuze maakt voor de laagste belastingvoeten (APB 6,9%; OOV 661,21), dalen de jaarlijkse inkomsten uit APB en OOV. Dit zou betekenen dat de het financiële voordeel van de fusiebonus teniet wordt gedaan na 6,7 jaar.

Scenario 8: Fusie van Lennik & TARL

Financiële baten (of kosten) van een fusie

› Maximum toegelaten politieke mandaten:

	aantal burgemeesters	aantal schepenen	aantal raadsleden
Vandaag	5	24	113
Na Fusie legislatuur 1	1	10	39
Na Fusie legislatuur 2	1	9	39
Na Fusie legislatuur 3	1	8	39

› Kost politieke mandaten: daling

	Vershil legislatuur 1 na fusie	Vershil legislatuur 2 na fusie	Vershil legislatuur 3 na fusie
Jaarlijkse besparing	€ 497.096,66	€ 587.968,65	€ 678.840,64
Besparing per legislatuur	€ 2.982.579,96	€ 3.527.811,90	€ 4.073.043,84

Inhoud van het rapport

Individuele
bestuurskracht

Samenwerkingsvorm 1:
Fusie van gemeenten

Samenwerkingsvorm 2:
Intensieve
intergemeentelijke
samenwerking

Samenwerkingsvorm 2: intergemeentelijke samenwerking

› Wat?

- › Een samenwerking op vrijwillige basis tussen twee of meer gemeenten met het oog op het realiseren van gemeenschappelijke doelstellingen van twee of meer gemeenten

› Kenmerken:

- › Vrijwillig
 - › Gemeenten kunnen in principe niet gedwongen worden
 - › Gemeenten kunnen vrij uitstappen naargelang statuten
- › Gemeenschappelijke doelstellingen
 - › Gemeenten zoeken gemeenschappelijke doelstellingen en maken compromissen/consensus
- › Deelnemers
 - › Zoveel als gewenst en juridisch mogelijk volgens vorm (minimum 2)
 - › Een grote IGS heeft wellicht een grote slagkracht, maar vraagt ook een meer professionele organisatievorm

Samenwerkingsvorm 2: intergemeentelijke samenwerking

VOORDELEN

- › Voordelen van samenwerking en schaalvoordelen
- › Vrijblijvender dan een fusie
- › We blijven lokaal, dus dit 'voelt goed'
- › Basisvormen zijn relatief eenvoudig te implementeren (operationele impact op organisatie relatief beperkt)
- › Vrijblijvend of gebonden voor slechts beperkte tijd
- › Basisvormen houden individuele beslissingsrecht bij de eigen organisatie ("geen al te zware structuren")
- › Basisvormen hebben geen of beperkte impact op autonomie van beleidsbeslissing
- › Hefboom om binnen een gebied lokale partners (vzw's, verenigingen, lokale organisaties) te engageren in activiteiten
- › Soms voorloper van de eigenlijke integrale fusie

AANDACHTSPUNTEN

- » Vrijblijvendheid vormt een risico, vaak geen structurele oplossingen (een bepaalde periode)
- » Financiële kost (instapkost, deelnamekost, coördinatiekost, ter beschikking stellen personeel...)
- » Soms gebrek aan eenheid van bestuur en leiding
- » Problemen met mandatering naar samenwerkingsverbanden (beslissingen worden genomen 'in naam van gemeente', zonder dat men er expliciet mandaat voor gaf)
- » Verantwoording en controle: soms vaart IGS een autonome koers en zijn besturen niet georganiseerd m.b.t. de opvolging ervan
- » Dossiers komen niet in het CBS aan bod, of pas wanneer de beslissing al is genomen (vertraging proces)
- » Het beleid dat wordt gevoerd binnen de IGS staat te ver af van wat er in de gemeente gebeurt.
- » Verrommeling van het bestuurlijke landschap: afhankelijk van domein en topics worden andere verbanden aangegaan

Samenwerkingsvorm 2: intergemeentelijke samenwerking

Intergemeentelijk samenwerken als aanzet voor een fusie

- Een fusie impliceert een **complex en tijdsintensief verandertraject**. Gezien we de nieuwe bestuursperiode naderen, is de tijdspanne om dit soort traject voor te bereiden en te realiseren beperkt.
- Een diepgaande samenwerking met omliggende partners kan een eerste stap naar een latere fusie zijn en kan een latere transitie binnen een fusieoperatie vereenvoudigen.
- We merken vandaag echter op dat Lennik in diverse verbanden actief is, maar dat de samenwerking zeer versnipperd is.
- Gezien het versnipperde landschap liggen er opportuniteiten in het stroomlijnen, optimaliseren en uitbreiden van meer structurele samenwerkingsverbanden. **Het toewerken naar één vast structureel verband met een beperkt aantal partners** waarin alle partners voldoende zeggenschap hebben lijkt ons mogelijk opportuun als tussenstap in kader van bestuurskrachtversterking en latere fusie.

www.probis.be | info@probis.be

